

หลักสูตรศาสนศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะศาสนาและปรัชญา / สาขาวิชาพุทธศาสตร์
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	
ภาษาไทย :	ศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์
ภาษาอังกฤษ :	Bachelor of Arts Program in Buddhist Studies
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	
ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) :	ศาสนศาสตรบัณฑิต (พุทธศาสตร์)
ชื่อย่อ (ภาษาไทย) :	ศน.บ. (พุทธศาสตร์)
ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) :	Bachelor of Arts (Buddhist Studies)
ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) :	B.A. (Buddhist Studies)
3. วิชาเอก	พุทธศาสตร์
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	139 หน่วยกิต
5. รูปแบบของหลักสูตร	
5.1 รูปแบบ	หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี
5.2 ภาษาที่ใช้	ภาษาไทย
5.3 การรับเข้าศึกษา	รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถใช้ภาษาไทยได้
5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น	หลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง
5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา	ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว
6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	
	เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ปรับปรุงจากหลักสูตรศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ พ.ศ. 2549
	สภาวิชาการกลั่นกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 1/2554 วันที่ 25 เดือน มกราคม พ.ศ. 2554
	สภามหาวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 1/2554 วันที่ 7 เดือน เมษายน พ.ศ. 2554
	เปิดสอน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554

สภาวิชาการกลั่นกรองหลักสูตรของมหาวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุมปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ครั้งที่ 2/2555 วันที่ 30 เดือน มกราคม 2555					
สภามหาวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ในการประชุมครั้งที่ 1/2555 วันที่ 23 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2555					
เปิดสอน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2554					
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน					
หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2556 (หลังจากเปิดสอนเป็นเวลา 2 ปี)					
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา					
ทำงานทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา					
9. ชื่อ-ฉายา นามสกุล ตำแหน่งวิชาการ และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร และ อาจารย์ประจำหลักสูตร					
1) สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม					
ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่จบ
1	พระศรีรัชมงคล บัณฑิต* (อรุณ พุทธิสาร)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2545
			-เปรียญธรรม 9 ประโยค	คณะสงฆ์ไทย	2536
2	พระครูสิริปัญญาเมธี* (เชาวรา ธมมปุณโย)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-Ph.D. (Buddhist Studies)	Magadh University	2546
			-M.A. (Buddhist Studies)	University of Delhi	2525
			-ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2522
3	พระอุดมธีรคุณ* (สมคิด จินตามโย)	อาจารย์	-M.A. (Buddhist Studies) -ศน.บ. (ปรัชญา)	University of Delhi ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2546 2536
4	พระมหามนัส กิตติสาร	อาจารย์	-ศน.ด. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2554
			-นศ.ม. (การผลิตรายการ วิทยุและโทรทัศน์)	ม.เกริก	2541
			-ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2538
5	พระมหาวิสูตร วิสุทธิปญโย	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2555
			-เปรียญธรรม 9 ประโยค	คณะสงฆ์ไทย	2539
หมายเหตุ : * หมายถึง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร					

2) สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย					
ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่จบ
1	พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร*	อาจารย์	-Ph.D. (Buddhist Studies)	University of Delhi	2553
			-อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)	ม.มหิดล	2543
			-ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2540
2	พระศรีไพร กิตติมน*	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2552
			-ศน.บ. (ปรัชญา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2540
3	นายเดชทัต ปักสัง ขานนท์*	อาจารย์	ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2550
			ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2547
4	พระศุภชัย ธีรสุภชัย	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2552
			-ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2540
5	นายทวีศักดิ์ ไครบุตร	อาจารย์	-ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.ธรรมศาสตร์	2544
			-ศน.บ. (สังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2537

หมายเหตุ : * หมายถึง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3) สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช อ.เมือง
จ.นครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่จบ
1	พระเทพวินยาภรณ์*	อาจารย์	-M.A. (Philosophy)	Banaras Hindu University	2528
			-ศน.บ. (ศาสนาและ ปรัชญา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2522
2	พระครูปริยัติวุฒิจาตา*	อาจารย์	-M.A. (Philosophy)	Madras University	2537
			-ศน.บ. (ศาสนาและ ปรัชญา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2521
3	นายสันติ อุณจนะนำ*	อาจารย์	-อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)	ม.ศิลปากร	2541
			-ศน.บ. (สังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2536
4	พระมหาเอกชัย จันทสิริ	อาจารย์	ศน.ม.(พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2545
			ศน.บ.(พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2542

5	นายจรูญ อับแสง	อาจารย์	ศน.ม.(พุทธศาสนาและปรัชญา) ศน.บ.(สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2547 2543
หมายเหตุ : * หมายถึง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร					
4) สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา อ.เมือง จ.เชียงใหม่					
ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่จบ
1	พระสัณฺฑชย ญาณวีโร*	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) -ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2550 2545
2	นายมนตรี วิชัยวงษ์*	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) -ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2551 2547
3	นายไผน นามณี*	อาจารย์	-M.A. (Buddhist Studies) -B.A. (Buddhist Studies)	Srilanka University Srilanka University	2535 2534
4	พระมหาสกุล มหาวีโร	อาจารย์	ศศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น) ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.ราชภัฏเชียงใหม่ ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2546 2539
5	พระมหาบุญณสมบัติ ปภากร	อาจารย์	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.ธรรมศาสตร์ ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2544 2540
หมายเหตุ : * หมายถึง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร					
5) สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย อ.อัมพวัน จ.นครปฐม					
ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่จบ
1	พระครูอาทรธรรมานุวัตร*	อาจารย์	-M.A. (Philosophy) -B.A. (Philosophy)	Meerut University Meerut University	2527 2525
2	พระเกื้อพงศ์ ปิยธมโม*	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -พธ.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2553 2551
3	พระอาทิตย์ อคฺคจิตโต*	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2552 2541

4	พระบุญเสริม ปกสุสโร	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2552 2549
5	พระครูใบฎีกากิจจา สิริจันท	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -ศน.บ. (สังคมวิทยา)	ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย ม.มหามกุฏราช วิทยาลัย	2553 2548
หมายเหตุ : * หมายถึง อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร					
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย					
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร					
11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ					
11.1.1 สถานการณ์ทางสังคมมีความบกพร่องทางจริยธรรม คุณธรรม จำเป็นต้องมีการวางแผนในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปรับใช้ในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ					
11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม					
11.2.1 ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา					
12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน					
12.1 การพัฒนาหลักสูตร					
ด้วยปัจจัยสำคัญของกระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมดังที่ระบุในข้อ 11 คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรศาสน ศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ ให้มีความทันสมัย รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งเพื่อความ เป็นเลิศทางวิชาการด้านพุทธศาสตร์ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สมกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาต่อไป					
12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน					
ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถในด้านพุทธศาสตร์ มีความสามารถในการวิจัย พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง และเรียนรู้ตลอดชีวิต					
13. ความสัมพันธ์ กับหลักสูตรอื่น ที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน					
13.1 การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ มีคณะ/ภาควิชา/สาขาวิชาอื่นในมหาวิทยาลัยร่วมด้วยหรือไม่ อย่างไร					
- ไม่มี					
13.2 รายวิชาในหลักสูตรนี้มีผู้เรียนในสาขาอื่นเรียนด้วย ได้แก่ นักศึกษาจากคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย					
- ไม่มี					
13.3 การบริหารหลักสูตรนี้/การบริหารจัดการ					
13.3.1 แต่งตั้งผู้ประสานงานทุกหมวดวิชา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา ในการพิจารณาข้อกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการดำเนินการ					
13.3.2 มอบหมายคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

หลักสูตรศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ดีทั้งทางโลกและทางธรรม มีความสามารถในการคิดเป็น พูดเป็น ทำเป็น มีคุณธรรมและจริยธรรมประจำกาย วาจา ใจ มีอุดมคติและมีอุดมการณ์ มุ่งอุทิศชีวิตบำเพ็ญประโยชน์ตน และประโยชน์ผู้อื่น เข้าใจโลกและชีวิตอย่างลึกซึ้ง สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างราบรื่นและเป็นปกติสุข สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา

1.2 วัตถุประสงค์

หลักสูตรศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติดังนี้

- 1.2.1 มีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์ขั้นพื้นฐานของสาขาวิชาพุทธศาสตร์ จากตำราเรียน พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา ตลอดจนวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสตร์
- 1.2.2 สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 1.2.3 อภิปรายแยกแยะและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและสังคมได้
- 1.2.4 นำเสนอเทคนิค และความสามารถในการค้นคว้าและใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหาทางสังคม วิทยาศาสตร์ และศีลธรรมจรรยา
- 1.2.5 ติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ในการส่งผ่านข้อมูล แนวคิด ปัญหา และการแก้ปัญหาแก่ระดับผู้เชี่ยวชาญ และผู้ไม่เชี่ยวชาญ
- 1.2.6 ใช้ทักษะทั้งทางด้านทีมงานและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เหมาะสมในงานอาชีพ
- 1.2.7 มีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้นได้โดยลำพังอย่างมีอิสระ

1.3 เหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตรใหม่

- 1.3.1 เพื่อทดแทนหลักสูตรเดิม ซึ่งจะครบกำหนดอายุ 5 ปี ในปีการศึกษา 2553
- 1.3.2 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความก้าวหน้าทางวิชาการ ทันต่อวิทยาการสมัยใหม่
- 1.3.3 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถด้านพุทธศาสตร์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 1.3.4 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้สำหรับการประกอบอาชีพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- 1.3.5 เพื่อผลิตบัณฑิตที่รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

2. แผนพัฒนาปรับปรุง		
แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ
<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาการเรียนการสอน 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษทางสาขาวิชาพุทธศาสตร์ ส่งเสริมการวิเคราะห์บทความในวารสารทางวิชาการโดยเน้นเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษ 	<ol style="list-style-type: none"> มีจำนวนชั่วโมงหรือหัวข้อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1, ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, มีรายวิชาพุทธศาสนาเป็นภาษาอังกฤษ มีรายวิชาสัมมนาพระพุทธศาสนาโดยแบ่งกลุ่มนักศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอวารสารทางวิชาการ
<ul style="list-style-type: none"> พัฒนานักศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมนักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำและผู้ร่วมงานที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำและผู้ร่วมงานที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม และจริยธรรม
<ul style="list-style-type: none"> การเปลี่ยนแปลงจุดเน้นของหลักสูตร 	<ol style="list-style-type: none"> เพิ่มรายวิชาที่สำคัญนอกเหนือจากรายวิชาเอก และเพิ่มความรู้ทางด้านคันถวิจิตรทางพุทธศาสตร์ เพิ่มรายวิชาที่สำคัญนอกเหนือจากรายวิชาเอกคือกลุ่มวิชาบังคับทางพระพุทธศาสนา 	<ol style="list-style-type: none"> มีรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะที่เป็นวิชาเลือก คือกลุ่มรายวิชาที่เน้นความรู้ทางด้านคันถวิจิตรทางปรัชญาและศาสนา มีรายวิชาในหมวดศึกษาเฉพาะที่เปิดสอนโดยมหาวิทยาลัยคือกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต
<ul style="list-style-type: none"> การเพิ่มเนื้อหาใหม่ๆ ที่สำคัญ 	<ol style="list-style-type: none"> เพิ่มกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์อาชีพ เพิ่มความรู้ด้านการแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่สังคม เพิ่มความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัยด้านพุทธศาสตร์ 	<ol style="list-style-type: none"> มีรายวิชาการฝึกประสบการณ์อาชีพทางพุทธศาสตร์ มีรายวิชาสัมมนาพระพุทธศาสนา มีรายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร		
1. ระบบการจัดการศึกษา		
1.1 ระบบ		
ระบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทวิภาค (Semester Credit System) โดยการแบ่งเวลาการศึกษาออกเป็นปีละ 2 ภาค คือ		

ภาคการศึกษาที่ 1 (The First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 15 สัปดาห์
 ภาคการศึกษาที่ 2 (The Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 15 สัปดาห์
 เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.
 2554 (ภาคผนวก)

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

มีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน เป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับสำหรับนักศึกษาภาคปกติ ทั้งนี้การจัดการ
 การศึกษาภาคฤดูร้อนให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการจัดการศึกษา
 ภาคฤดูร้อน

1.3 การคิดหน่วยกิต/การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

1.3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาค
 การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

1.3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มี
 ค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

1.3.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ
 ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

1.3.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือ
 กิจกรรมนั้นๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนพฤษภาคม-เดือนกันยายน

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนตุลาคม-เดือนกุมภาพันธ์

ภาคการศึกษาฤดูร้อน เดือนมีนาคม-เดือนเมษายน

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

2.2.1.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยผ่านการสอบ
 คัดเลือกหรือหลักเกณฑ์อื่นที่สภาวิชาการกำหนด

2.2.1.2 เป็นผู้ที่สภาวิชาการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

2.2.2 ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อหรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

2.2.3 ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม

2.2.4 ไม่เคยถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาเดิม

2.2.5 ไม่เป็นผู้ที่วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ปัญหาการปรับตัวจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มาเป็นการเรียนที่มี
 รูปแบบแตกต่างไปจากเดิมที่คุ้นเคย มีสังคมกว้างขึ้น ต้องดูแลตนเองมากขึ้น มีกิจกรรมทั้งการเรียนในห้อง
 และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักศึกษาต้องสามารถจัดแบ่งเวลาให้เหมาะสม

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ แนะนำการวางแผนเป้าหมายชีวิต เทคนิคการเรียนใน
 มหาวิทยาลัย และการแบ่งเวลา

2.4.2 จัดกิจกรรมนัดพบผู้ปกครองนักศึกษา เพื่อสร้างความคุ้นเคยและชี้แจงระบบการเรียนการ
 สอน การดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย เป็นต้น และการตอบข้อซักถามต่างๆ

<p>2.4.3 มีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำชั้นแก่นักศึกษา ทำหน้าที่สอดส่องดูแล ตักเตือน ให้คำปรึกษา แนะนำ</p> <p>2.4.4 จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ เช่นทุกภาค การศึกษา</p> <p>2.4.5 มีระบบการติดตามผลการเรียนโดยอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมการแนะนำการเรียน</p> <p>2.4.6 มีระบบทบทวนความรู้แก่นักศึกษาในหัวข้อที่นักศึกษาไม่เข้าใจอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี</p>						
ชั้นปีที่	ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษา (รูป/คน) แต่ละปีการศึกษา				
		2554	2555	2556	2557	2558
	ชั้นปีที่ 1	50	50	50	50	50
	ชั้นปีที่ 2		50	50	50	50
	ชั้นปีที่ 3			50	50	50
	ชั้นปีที่ 4				50	50
	รวม	50	100	150	200	200
	คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา				50	50
<p>2.6 งบประมาณตามแผน จำแนกรายละเอียดการประมาณการค่าใช้จ่ายในหลักสูตรเป็นรายปี ดังนี้ (หน่วย : บาท)</p>						
ประมาณการรายจ่าย	ปีงบประมาณ					
	2554	2555	2556	2557	2558	
เงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร	396,000	396,000	396,000	396,000	396,000	
เงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	72,539	83,419	95,932	110,322	126,871	
งบลงทุน	-	-	-	-	-	
เงินอุดหนุน	22,188	25,517	29,344	33,746	38,808	
รวมรายจ่าย	490,727	504,936	521,276	540,068	561,678	
ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาต่อหลักสูตร = 52,374 บาท						
<p>2.7 ระบบการศึกษา ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน</p> <p>2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554 (ภาคผนวก)</p>						

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

3.1.2.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
(2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	หน่วยกิต
(3) กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
(4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์	6	หน่วยกิต

3.1.2.2 หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า	103	หน่วยกิต
(1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	30	หน่วยกิต
(2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์	66	หน่วยกิต
(3) กลุ่มวิชาฝึกปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
(4) หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
	รวม 139	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

3.1.3.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต

(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE1001	มนุษย์กับสังคม Man and Society	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

GE1002	สื่อพื้นบ้านกับสุขภาพชุมชน Local Media and Community Health	3(3-0-6)
GE1003	มนุษย์กับเศรษฐกิจ Man and Economy	3(3-0-6)
GE1004	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย Jurisprudence	3(3-0-6)
GE1005	การเมืองการปกครองของไทย Thai Politics and Government	3(3-0-6)
GE1006	สันติภาพศึกษา Peace Studies	3(3-0-6)
GE1007	การศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต Education and Development for Good Living	3(3-0-6)
GE1008	ท้องถิ่นศึกษา Local Studies	3(3-0-6)

(2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE2009	ไทยศึกษา Thai Studies	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

GE2010	จริยธรรมและทักษะการศึกษา Ethics and Study Skills	3(3-0-6)
GE2011	วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย Ways of Life and Thai Wisdom	3(3-0-6)
GE2012	การวางแผนชีวิตและครอบครัว Family Life Planning	3(3-0-6)

GE2013	ศิลปนิยม Art Appreciation	3(3-0-6)
GE2014	สังคีตนิยม Music Appreciation	3(3-0-6)
GE2015	ดนตรีศึกษา Music Studies	3(3-1-6)
GE2016	จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน Psychology in Daily Life	3(3-0-6)
GE2017	หลักปรัชญาและตรรกศาสตร์ Principle of Philosophy and Logic	3(3-0-6)
GE2018	พลศึกษากับการศึกษาคุณภาพชีวิต Physical Education and Quality of Life	3(2-1-6)

(3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE3019	ภาษาไทย Thai Language	3(3-0-6)
GE3020	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 Fundamental English 1	3(3-0-6)
GE3021	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 Fundamental English 2	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

GE3022	ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ Thai Language for Foreigners	3(3-0-6)
GE3023	สัทศาสตร์อังกฤษเบื้องต้น Fundamental English Phonetics	3(3-0-6)
GE3024	ไวยากรณ์อังกฤษ English Grammar	3(3-0-6)
GE3025	การแปลอังกฤษพื้นฐาน Fundamental English Translation	3(3-0-6)
GE3026	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English for Communication	3(3-0-6)

(4) กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE4027	สถิติเบื้องต้น Introduction to Statistics	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

GE4028	คณิตศาสตร์พื้นฐาน Fundamental Mathematics	3(3-0-6)
GE4029	คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน Computer for Working	3(3-0-6)
GE4030	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ Information Technology for Further Study	3(3-0-6)
GE4031	วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม Science Technology and Environment	3(3-0-6)
GE4032	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม Man and Environment	3(3-0-6)
GE4033	การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ Eco-Tourism	3(3-0-6)
GE4034	ชีวิตและสุขภาพ Life and Health	3(3-0-6)

3.1.3.2 หมวดวิชาเฉพาะ**(1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต****ก. บัณฑิต 24 หน่วยกิต**

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา History of Buddhism	3(3-0-6)
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1 Tipitaka Studies 1	3(3-0-6)
BU5003	พระไตรปิฎกศึกษา 2 Tipitaka Studies 2	3(3-0-6)
BU5004	พระไตรปิฎกศึกษา 3 Tipitaka Studies 3	3(3-0-6)
BU5005	พุทธวิถีไทย Buddhism and Thai Ways of Life	3(3-0-6)
BU5006	ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา Pali for Buddhist Research	3(3-0-6)
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา Sanskrit for Buddhist Research	3(3-0-6)
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน Meditation Practice	3(3-0-6)

ข. เลือก 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

BU5009	พระพุทธศานามหายาน Mahayana Buddhism	3(3-0-6)
--------	--	----------

BU5010	ศาสนศึกษา Religious Studies	3(3-0-6)
BU5011	ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา English for Buddhism Propagation	3(3-0-6)
BU5012	วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย Thai Buddhist Literature	3(3-0-6)
BU5013	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา Information Technology for Buddhism Propagation	3(3-0-6)
BU5014	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Buddhism Science and Technology	3(3-0-6)
BU5015	พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์ Buddhism and Globalization	3(3-0-6)
BU5016	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน Buddhism and Sustainable Development	3(3-0-6)
BU5017	พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย Buddhism and the Contemporary Thai Society	3(3-0-6)
BU5018	การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา Buddhist Affairs Administration	3(3-0-6)

(2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์ 66 หน่วยกิต**ก. รายวิชาบังคับเรียน 57 หน่วยกิต**

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
PH1001	พุทธปรัชญาเถรวาท	3(3-0-6)
PH1002	วิสุทธิมรรค	3(3-0-6)
PH1003	พุทธปฏิภาณ	3(3-0-6)
PH1004	มิลินทปัญหา	3(3-0-6)
PH1005	อรรถกถาพระวินัยปิฎก	3(3-0-6)
PH1006	อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก	3(3-0-6)
PH1007	อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก	3(3-0-6)
PH1008	ภาษาอังกฤษ สำหรับพุทธศาสตร์	3(3-0-6)
PH1009	ประวัติวรรณคดีบาลี	3(3-0-6)
PH1010	พุทธจริยศาสตร์	3(3-0-6)
PH1011	พระวินัยปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)
PH1012	พระวินัยปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)
PH1013	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)
PH1014	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)
PH1015	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 3	3(3-0-6)
PH1016	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 4	3(3-0-6)

PH1017	พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)
PH1018	พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)
PH1019	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์	3(3-3-6)

ข. รายวิชาเลือกเรียน 9 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

PH1020	มงคลสูตรศึกษา 1	3(3-0-6)
PH1021	มงคลสูตรศึกษา 2	3(3-0-6)
PH1022	ธรรมบทศึกษา 1	3(3-0-6)
PH1023	ธรรมบทศึกษา 2	3(3-0-6)
PH1024	การพัฒนาจิต 1	3(3-0-6)
PH1025	การพัฒนาจิต 2	3(3-0-6)
PH1026	เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)
PH1027	ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)
PH1028	สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)
PH1029	รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)
PH1030	จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)
PH1031	พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน	3(3-0-6)
PH1032	หลักการเผยแผ่และวาทศิลป์	3(3-0-6)
PH1033	สัมมนาพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)
PH1034	ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับรัฐ	3(3-0-6)
PH1035	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3(3-0-6)
PH2010	ตรรกศาสตร์แนวพุทธ	3(3-0-6)
PH2011	พระพุทธศาสนามหายาน	3(3-0-6)

ค. กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์อาชีพ 7 หน่วยกิต

PH1036	การฝึกประสบการณ์อาชีพทางพุทธศาสตร์	7(315)
--------	------------------------------------	--------

3.1.3.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว โดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาอื่นๆ

คำอธิบายระบบรหัสวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	= GE
-กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	= GE1xxx
-กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	= GE2xxx
-กลุ่มวิชาภาษา	= GE3xxx
-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	= GE4xxx
กลุ่มวิชาแกนพระพุทธศาสนา	= BU5xxx
คณะศาสนาและปรัชญา	= PH
-ภาควิชาพุทธศาสตร์	= PH1xxx
-ภาควิชาปรัชญา	= PH2xxx

-ภาควิชาศาสนศาสตร์	= PH3xxx
คณะมนุษยศาสตร์	= HU
-ภาควิชาภาษาตะวันออก	= HU1xxx
-ภาควิชาภาษาตะวันตก	= HU2xxx
คณะสังคมศาสตร์	= SO
-ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	= SO1xxx
-ภาควิชารัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์	= SO2xxx
คณะศึกษาศาสตร์	= ED
-ภาควิชาวิชาการศึกษา	= ED1xxx
-ภาควิชาบริหารการศึกษา	= ED2xxx
-ภาควิชาการศึกษานอกระบบ	= ED3xxx

ความหมายของรหัส

พยัญชนะตัวที่ 1 และที่ 2 หมายถึง สัญลักษณ์ของคณะ

เลขตัวที่ 1 หมายถึง ภาควิชา

เลขตัวที่ 2-4 หมายถึง ลำดับวิชาในแต่ละภาควิชา ตั้งแต่ 001-999

หมายเหตุ : อักษรเลขรหัสหน่วยกิต

เช่น น(บ-ป-ต)

น = หน่วยกิต

บ = บรรยาย

ป = ปฏิบัติ

ต = ศึกษาด้วยตนเอง

3(3-0-6)

หมายถึง 3 หน่วยกิต

(3 - บรรยาย 3 ชั่วโมง

-0- ไม่มีปฏิบัติ

-6) ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง

3.1.4 ตัวอย่างแนวการจัดชั้นเรียนแต่ละภาคการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE1001	มนุษย์กับสังคม	3	3	0	6
GE2009	ไทยศึกษา	3	3	0	6
GE3020	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1	3	3	0	6
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3	3	0	6
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน	3	3	0	6
XXXXXX	วิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	3	3(0)	3(0)	6
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		18	18(0)	3(0)	36
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		18			
ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE3019	ภาษาไทย	3	3	0	6
GE3020	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2	3	3	0	6
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1	3	3	0	6
BU5005	พุทธวิถีสไทย	3	3	0	6
BU5006	ภาษาบาลีเพื่อการศึกษาคัมภีร์พระพุทธศาสนา	3	3	3	6
XXXXXX	วิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	3	3(0)	3(0)	6
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		18	18(15)	3(0)	
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		36			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
BU5003	พระไตรปิฎกศึกษา 2	3	3	0	6
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการศึกษาคัมภีร์พระพุทธศาสนา	3	3	0	6
PH1001	พุทธปรัชญาเถรวาท	3	3	0	6
GE1XXX	รายวิชาเลือกเรียน (หมวดศึกษาทั่วไป)	3	3(0)	3(0)	6
GE3XXX	รายวิชาเลือกเรียน (กลุ่มวิชาภาษา)	3	3(0)	3(0)	6
GEXXX	รายวิชาเลือกเรียน (กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ฯ)	3	3(0)	3(0)	6
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		18	18(9)	9(0)	36
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		54			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE4027	สถิติเบื้องต้น	3	3	0	6
BU5004	พระไตรปิฎกศึกษา 3	3	3	0	6
PH1002	วิสุทธิมรรค	3	3	0	6
PH1003	พุทธปฏิภาณ	3	3	0	6
GE2XXX	รายวิชาเลือกเรียน (กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์)	3	3	3(0)	6
BU5XXX	รายวิชาเลือกเรียน (กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา)	3	3	3(0)	6
BU5XXX	รายวิชาเลือกเรียน (กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา)	3	3	3(0)	6
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		21	21	9(0)	42
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		75			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
PH1004	มิลินทปัญหา	3	3	0	6
PH1005	อรรถกถาพระวินัยปิฎก	3	3	0	6
PH1006	อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก	3	3	0	6
PH1007	อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก	3	3	0	6
PH1011	พระวินัยปิฎกศึกษา 1	3	3	0	6
PH1013	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 1	3	3	0	6
PH1XXX	รายวิชาเลือกเรียน (กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์)	3	3	0	6
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		21	21	0	42
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		96			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
PH1008	ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์	3	3	0	6
PH1009	ประวัติวรรณคดีบาลี	3	3	0	6
PH1010	พุทธจริยศาสตร์	3	3	0	6
PH1012	พระวินัยปิฎกศึกษา 2	3	3	0	6
PH1014	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 2	3	3	0	6
PH1017	พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 1	3	3	0	6
PH1XXX	รายวิชาเลือกเรียน (กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์)	3	3	0	6
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		21	21	0	42
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		117			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
PH1015	พระสูตรตันตปิฎกศึกษา 3	3	3	0	6
PH1016	พระสูตรตันตปิฎกศึกษา 4	3	3	0	6
PH1018	พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 2	3	3	0	6
PH1019	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์	3	3	0	6
PH1XXX	รายวิชาเลือกเรียน (กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์)	3	3	3	6
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		15	15	3	30
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		132			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
PH1036	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางพุทธศาสตร์	7	-	315	-
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		7			
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		139			

3.1.5 สังเขปรายวิชา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE1001	มนุษย์กับสังคม	3(3-0-6)

Man and Society

ศึกษาพฤติกรรมและความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคม ศึกษาโครงสร้างการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการของสังคม กลไกทำงาน และความสัมพันธ์ของกระบวนการปกครอง กฎหมายและเศรษฐกิจ ตลอดจนอิทธิพลจากต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อระบบทั้งสาม ศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนในสังคม การเปลี่ยนแปลงประชากรและปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มประชากร การวิจัยปัญหาทางสังคมศาสตร์และผลการวิจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ และศึกษาปัญหาสังคมไทยในปัจจุบันที่สำคัญ เพื่อให้เข้าใจปัญหาและมองเห็นความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อปัญหานั้น

GE1001	Man and Society	3(3-0-6)
--------	-----------------	----------

To study behavior and relation of human beings in living together as part of society, structure of social change and evolution, working mechanism and relation of administrative process, law and economy as well as the influence from foreign countries as an impact on the three systems, roles of social media, population change and problems arising from increasing population, social problem research and results of research towards the country development and important Thai social problems at present as to be able to understand problems and to find the relation of various factors towards those problems.

GE1002	สื่อพื้นบ้านกับสุขภาพชุมชน Local Media and Community Health ศึกษาประเภทของสื่อพื้นบ้านที่เกี่ยวกับการละเล่น พิธีกรรมและประเพณี บทบาทและความสำคัญของสื่อพื้นบ้านที่มีต่อการสร้างเสริมสุขภาพในชุมชนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและภูมิปัญญาตลอดถึงแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์	3(3-0-6)
GE1002	Local Media and Community Health To study types of local media about plays, rites and traditions, roles and importance of local media towards health rehabilitation in community in term of body, mind and local wisdom as well as ways of promotion and conservation.	3(3-0-6)
GE1003	มนุษย์กับเศรษฐกิจ Man and Economy ทฤษฎีทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ระบบเศรษฐกิจกับการใช้ทรัพยากร หลักการสำคัญในด้านธุรกิจและการจัดการ การตลาด การเงินและการธนาคาร การคลัง รัฐบาล การค้าและการลงทุนกับต่างประเทศ โดยเน้นให้เห็นภาพรวมของเศรษฐกิจไทย และความเกี่ยวข้องกันระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน จริยธรรมกับการดำเนินธุรกิจ	3(3-0-6)
GE1003	Man and Economy The important economic theory, economic system and resources utilization, important principles of business, and management; marketing, financing and banking, public financing, trading and investment with foreign nations by focusing on overall image of Thai economy and involvement in economic, social, political and administrative factors especially human living, ethics and business run at present.	3(3-0-6)
GE1004	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย Jurisprudence ความรู้พื้นฐานและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมาย ศึกษาลักษณะและ ประเภทของกฎหมาย การใช้และการยกเลิกกฎหมาย หลักกฎหมายเกี่ยวกับบุคคล หลักกฎหมายเกี่ยวกับการทำนิติกรรม และสัญญา หลักกฎหมายเกี่ยวกับหนี้	3(3-0-6)
GE1004	Jurisprudence Fundamental knowledge and general knowledge about law, and to study nature and types of law, application and cancellation of law related to person, juristic acts, contract agreement and debt.	3(3-0-6)
GE1005	การเมืองการปกครองของไทย Thai Politics and Government ศึกษาวิวัฒนาการของระบบการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองและบทบาทของสถาบันการปกครองของไทย เช่น องค์การฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ รวมทั้งสถาบันอื่นที่มีอิทธิพลต่อการเมืองการปกครองของไทย	3(3-0-6)
GE1005	Thai Politics and Government To study an evolution of Thai government system, political process and roles of Thai government institutes such as legislative assembly, administrative and juristic bodies including other institutes influential over Thai politics and government.	3(3-0-6)

GE1006	สันติภาพศึกษา Peace Studies	3(3-0-6)
<p>ศึกษาแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสันติภาพ ความขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อสันติภาพโลก สถานการณ์ความขัดแย้ง เหตุเกิด วิธีการสร้างสรรค์และดำรงไว้ซึ่งสันติภาพในระดับบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศ แนวทางการแก้ไขข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี การเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพและการใช้ การสื่อสาร และสื่อมวลชนเพื่อส่งเสริมสันติภาพให้เกิดขึ้นในสังคม พระพุทธศาสนากับสันติภาพ</p>		
GE1006	Peace Studies	3(3-0-6)
<p>To study concepts and relation between man and peace, the conflict with an impact on World peace, conflict situation, causes, the creative methods, and maintenance of peace at a level of person, community, society and country, the ways of the solution of conflict by peaceful methods, the construction of relationship and use of media and mass media for promotion of peace in society, Buddhism and peace.</p>		
GE1007	การศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต Education and Development for Good Living	3(3-0-6)
<p>ความจำเป็นและความสำคัญที่มนุษย์ต้องศึกษาเรียนรู้ ระบบการศึกษา การศึกษา เพื่อแก้ปัญหาและการดำรงอยู่ในสังคมเพื่อสันติสุข จริยธรรมกับการศึกษา มนุษย์กับการเรียนรู้ หลักการ เรียนรู้ เทคโนโลยีกับการจัดการความรู้ การศึกษากับทักษะการดำรงชีวิตในสังคมสมัยใหม่ ความใฝ่รู้ การแสวงหาและการพัฒนาความรู้ใหม่ ความสามารถด้านการจัดการ การใช้เทคโนโลยี การใช้เหตุผล การวิเคราะห์การแก้ปัญหา การเจรจาต่อรอง การประนีประนอม การขจัดความเครียด ศิลธรรม จริยธรรม คุณธรรม มนุษย์สัมพันธ์ มารยาทและการสมาคม</p>		
GE1007	Education and Development for Good Living	3(3-0-6)
<p>The necessity and importance of human learning, educational systems, to study ways of problem-solving and peaceful living in society, ethics and education, man and learning, principles of learning, technology and knowledge management, education and modern social living skill, ambition in learning, seeking and development of new knowledge, management ability, use of technology, reasoning, an analysis of problem-solving, negotiation, compromise, elimination of stress, morality, ethics, virtue, human relations, etiquette and association.</p>		
GE1008	ท้องถิ่นศึกษา Local Studies	3(3-0-6)
<p>ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต มรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหา สำคัญที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคติชนวิทยา วิธีการศึกษาข้อมูลคติชน การวิเคราะห์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นจากคติชน การอภิปรายและนำเสนอข้อมูล</p>		
GE1008	Local Studies	3(3-0-6)
<p>To study background history of locality, custom and traditions, ways of life, cultural heritage, local wisdom continuing to the present time, important problems arising in locality, general knowledge about folk story, methods of studying data of the folk story, analysis of local wisdom from the folk story, discussion and presentation of data.</p>		

GE2009	ไทยศึกษา Thai Studies ศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานของความเป็นไทยอย่างรอบด้านโดยพิจารณาทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางการเมือง การปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม วัฒนธรรม ศิลปกรรม วรรณกรรม พุทธปรัชญา และภูมิปัญญาไทย ตลอดจนพิจารณาการปรับเปลี่ยนและรักษาความเป็นไทยในด้านต่างๆ ของสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงในสมัยปัจจุบัน	3(3-0-6)
GE2009	Thai Studies To study nature of Thaism in all aspects by consideration of history, political development, administration, international relations, structure of economy, society, culture, art, literature, Buddhist philosophy and Thai local wisdom as well as consideration of change and preservation of Thaism in all aspects of Thai society changes at present.	3(3-0-6)
GE2010	จริยธรรมและทักษะการศึกษา Ethics and Study Skills ศึกษาหลักจริยธรรม บทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคล เพื่อให้รู้จักตัดสินใจปัญหาและปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม สามารถดำเนินชีวิตอย่างเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ศึกษาและเพิ่มพูนทักษะในระดับอุดมศึกษา เช่น การใช้เวลาอย่างเหมาะสม การร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดคะแนนสะสม การเตรียมตัวสอบ การศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด การเขียนรายงาน	3(3-0-6)
GE2010	Ethics and Study Skills To study ethical principles, roles and duties of individual as to know how to judge problems and practise righteously to be able carry beneficial life to oneself and society. To study and increase skills in higher education such as appropriate time spent, participation in activities out of curriculum, working with others, calculation of accumulated marks, preparation for examination, research in a library and reporting.	3(3-0-6)
GE2011	วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย Ways of Life and Thai Wisdom รูปแบบความเชื่อและการดำเนินชีวิตของคนไทย ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมไทยกับความเป็นชนชาติไทย อันได้แก่ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี ประเพณีเทศกาล การละเล่น ศิลปะและความเชื่อของคนไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ศึกษาผลงานและแนวคิดที่เกิดจากภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย กระบวนการสืบทอด การผลิต การเผยแพร่และวิวัฒนาการสู่ระบบเศรษฐกิจของผลงานที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน พระพุทธศาสนากับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย	3(3-0-6)
GE2011	Ways of Life and Thai Wisdom Forms of beliefs and ways of life of Thai people, relation between Thai culture and racism such as custom, traditions, festivals, plays, arts and beliefs of Thai people from the past to the present time. To study fruits of work and ways of thought arising from Thai wisdom and local wisdom, continuous process, production, dissemination and evolution transformation to economic systems as a result of work arising from local wisdom from the past to the present time, Buddhism and ways of life and Thai wisdom.	3(3-0-6)

GE2012	การวางแผนชีวิตครอบครัว Family Planning ศึกษาความสำคัญของการวางแผนชีวิตให้มีความสุขยั่งยืน เริ่มตั้งแต่ชีวิตการเรียนการทำงานและการมีครอบครัว เพื่อให้ทุกช่วงเวลาของชีวิตสามารถเผชิญปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว ภายใต้สภาวะสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเน้นการเตรียมการสำหรับการมีครอบครัวที่มีคุณภาพในอนาคต รวมทั้งเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข หลักธรรมเพื่อการครองเรือนและการดำรงชีวิต วินัยชาวบ้าน	3(3-0-6)
GE2012	Family Planning To study the importance of life planning for a stable happiness starting from life of learning, working and family in every period of life as to be able to face different problems and obstacles especially the responsibility for oneself and family under the fast changing environments by stressing on the preparation for qualified family in future including the learning differences of individual for a happy life, principles of virtue for family life and living and discipline of villagers.	3(3-0-6)
GE2013	ศิลปนิยม Art Appreciation หลักสุนทรียศาสตร์ การสร้างสรรค์ผลงานสำคัญทางทัศนศิลป์ หัตถศิลป์และสถาปัตยกรรมไทย ภูมิภาคและนานาชาติ ฝึกให้รู้จัก เข้าใจ และซาบซึ้งในความงามของศิลปะแขนงต่าง ๆ รวมทั้งนำมาใช้ในชีวิตอย่างมีรสนิยมและพุทธศิลป์	3(3-0-6)
GE2013	Art Appreciation The principle of esthetics, construction of important work results on Thai art view, handicraft and architecture, regions and internations, training how to know, understand and appreciate the beauty of various arts being used for tasteful life and Buddhist arts.	3(3-0-6)
GE2014	สังคีตนิยม Music Appreciation ความสำคัญของดนตรีกับชีวิต หลักเบื้องต้นของการดนตรีและการประพันธ์เพลง ลักษณะ ชนิดและประสมวงดนตรีของไทย ดนตรีตะวันตก หลักและมารยาทในการฟังเพลงชนิดต่างๆ ฝึกปฏิบัติดนตรีและฟังเพลงเพื่อให้เกิดความงามและตระหนักในคุณค่าและพุทธศีตนิยม	3(3-0-6)
GE2014	Music Appreciation The importance of music and life, fundamental principles of music and composition of songs, nature, types and combination of Thai music bands, western music, principles and etiquette in listening to different songs, rehearsal of music and listening to songs to create beauty and an awareness of the value and Buddhist songs.	3(3-0-6)
GE2015	ดนตรีศึกษา Music Studies ประวัติ ลักษณะและชนิดของศิลปะ ดนตรี เสียงดนตรีประเภทต่าง ๆ การตอบสนองอารมณ์ต่อดนตรี คุณค่าของศิลปะและดนตรีกับการดำรงชีวิต ศึกษาลักษณะของเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ทั้งดนตรีไทยและสากล ฝึกทักษะการเล่นดนตรีอย่างน้อย 1 ชนิด การอ่านโน้ตดนตรี ทักษะในการฟัง เพื่อให้ซาบซึ้งถึงคุณค่าประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกซ้อม การเล่นดนตรี และธรรมะบันเทิง	3(3-1-6)

GE2015	Music Studies	3(3-1-6)
<p>The history, nature and types of art, sound of different musics, emotional response to music, value of art and music in living. To study nature of different musical instruments of both Thai and international music, skill practice in playing music at least one kind of musics, reading music note, listening skill for appreciation in the usefulness gained from rehearsal, playing and Dhamma enjoyment.</p>		
GE2016	จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)
<p>Psychology in Daily Life ศึกษาความรู้ขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมและธรรมชาติของมนุษย์ ความเป็นมาของวิชาจิตวิทยาสาขาต่าง ๆ สรีรวิทยาเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ความเจริญและพัฒนาการด้านต่าง ๆ แรงจูงใจ การรับรู้ กระบวนการเรียนรู้ ทักษะสติ สติปัญญา บุคลิกภาพ สุขภาพจิต การมีมนุษยสัมพันธ์ และหลักจิตวิทยาในพระพุทธศาสนาเพื่อการแก้ปัญหาและการดำรงชีวิต</p>		
GE2016	Psychology in Daily Life	3(3-0-6)
<p>To study fundamental knowledge about behavior and nature of human beings, background history of different branches of psychology, basic physiology on behavior, progress and development of various aspects, motivation, awareness, learning process, attitude, mindfulness and wisdom, personality, mental health, human relations and principles of Psychology in the Buddhism for problem-solving and ways of life.</p>		
GE2017	หลักปรัชญาและตรรกศาสตร์	3(3-0-6)
<p>Principle of Philosophy and Logic ศึกษาพื้นฐานทางปรัชญาในสาขาอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ทั้งปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออก ตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคปัจจุบัน และศึกษาลักษณะความคิด กระบวนการของความคิดอย่างมีเหตุผล ภาษากับการใช้เหตุผล ทั้งแบบนิรนัยและอุปนัย เพื่อสามารถประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน</p>		
GE2017	Principle of Philosophy and Logic	3(3-0-6)
<p>To study the basis of Philosophy in the fields of Metaphysic, epistemology, ethics, and esthetics of both western and eastern philosophy from the ancient to the present times and to study nature of thought, process of reasonable thinking, language and reasonable usage of both deductive and inductive forms applied in conforming to current social conditions.</p>		
GE2018	พลศึกษากับการศึกษาคุณภาพชีวิต	3(2-1-6)
<p>Physical Education and Quality of Life ความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์ ในด้านสมรรถภาพทางการออกกำลังกาย สุขภาพอนามัย สังคมสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการกีฬา การปลูกฝังความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเสริมสร้างสุขภาพชีวิตและสังคม เพื่อดำรงอยู่และดำเนินชีวิตที่ดี และการเล่นกีฬา 1 ประเภท ให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความเหมาะสม และความพร้อมของทุกฝ่าย</p>		

GE2018	Physical Education and Quality of Life	3(2-1-6)
The necessity and needs of man and ability to as physical exercise, health, environmental society and culture of sport games, absorption of knowledge and understanding the process of promotion of health, life and society for survival and good living, and playing one type of sports chosen by students for appropriate learning and readiness of all parties.		
GE3019	ภาษาไทย Thai Language	3(3-0-6)
ธรรมชาติของภาษาและสภาพการใช้ภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษา มาตรฐานในปัจจุบัน การฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเป็น พื้นฐานการแสวงหาความรู้		
GE3019	Thai Language	3(3-0-6)
The nature of Language and usage of Thai Language especially the usage of standardized languages at present time, skill practice in listening, speaking, reading and writing for daily communication and being as a basis of seeking for knowledge.		
GE3020	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 Fundamental English 1	3(3-0-6)
ศึกษาคำศัพท์ วลี สำนวน และประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นฝึกฟัง-พูดเบื้องต้น โดยการสร้างสถานการณ์ปกติที่จะเกิดการโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น และ ศึกษากฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้นเท่าที่จำเป็นจะต้องใช้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยให้สามารถสื่อ ความหมายด้านการฟัง-พูดได้อย่างถูกต้อง		
GE3020	Fundamental English 1	3(3-0-6)
To study vocabularies, phrases, idioms and sentences used in daily life, skill practice in listening, speaking, reading and writing by stressing on basic listening and speaking by creating normal situations for communication with others and to study grammar usage of basic English as necessary as possible as tools to be able to communicate, the correct meaning of listening and speaking.		
GE3021	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 Fundamental English 2	3(3-0-6)
ศึกษาคำศัพท์ วลี สำนวน และประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นฝึกอ่าน-เขียนเบื้องต้น เพื่อให้สามารถสื่อสารได้ในชีวิตประจำวัน และศึกษากฎเกณฑ์ เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้นเท่าที่จำเป็นจะต้องใช้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยให้สามารถสื่อความหมายด้าน การอ่าน-เขียนได้อย่างถูกต้อง		
GE3021	Fundamental English 2	3(3-0-6)
To study of vocabularies, phrases, idioms and sentences used in daily life, skill practice in listening, speaking, reading and writing by focusing on basic reading and writing as to be able to communicate in daily life and to study grammar usage of basic English as necessary as possible as tool as to communicate the correct meaning of reading and writing.		

- GE3022 ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ 3(3-0-6)**
Thai Language for Foreigners
 ศึกษาโดยใช้วิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์กับการเรียนการสอนภาษาไทย และสอนภาษาไทยระดับพื้นฐานโดยเน้นการพูดและความเข้าใจในหัวข้อที่เกี่ยวกับสิ่งจำเป็นต่าง ๆ ในชีวิต เช่น การแนะนำตัว การทักทาย การลาจาก การขอโทษและขอบคุณ การบอกเวลา การติดต่อเรื่องที่พัก การขอความช่วยเหลือ และการถามเรื่องทิศทาง การซื้อของและสั่งอาหาร การพูดและถามเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว
- GE3022 Thai Language for Foreigners 3(3-0-6)**
 To study the usage of applied Linguistics in learning and teaching Thai language and teaching basic Thai language by stressing on speaking and comprehension of topics on necessary things in life such as introduction, greeting, say good bye, excuse and thank you, time telling, request for accommodation, request for assistance and asking directions, purchase and Menu order and asking personal affairs.
- GE3023 สัทศาสตร์อังกฤษเบื้องต้น 3(3-0-6)**
Fundamental English Phonetics
 ความหมายของสัทศาสตร์ เสียงและหน่วยเสียงสระภาษาอังกฤษ เสียงและหน่วยเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ ฝึกทักษะการออกเสียงสระ พยัญชนะ และคำ การใช้พจนานุกรมเพื่อการออกเสียง การใช้พยัญชนะและสระภาษาอังกฤษเพื่อเขียนชื่อคนและสิ่งของต่าง ๆ ตามเสียงภาษาไทย
- GE3023 Fundamental English Phonetics 3(3-0-6)**
 The meaning of English phonetics, tone and sound unit of vowels and consonants, skill practice in phonetics of vowels, consonants and words, the usage of dictionary for pronunciation, the usage of consonants and vowels to write name of man and things based on sound of Thai language.
- GE3024 ไวยากรณ์อังกฤษ 3(3-0-6)**
English Grammar
 ศึกษาหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษตั้งแต่จวีวิภาค เพื่อเป็นเครื่องช่วยให้สามารถใช้ภาษาหรือสื่อสารความหมายภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง
- GE3024 English Grammar 3(3-0-6)**
 To study English grammar starting from parts of speech as tools for the usage of English language or communication of the correct meaning of English.
- GE3025 การแปลอังกฤษพื้นฐาน 3(3-0-6)**
Fundamental English Translation
 ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการแปล หลักการแปลอังกฤษเป็นไทย วิเคราะห์ปัญหาการแปลอังกฤษเป็นไทย ฝึกแปลประโยคพื้นฐานทั่วไปและประโยคที่มีโครงสร้างสร้างแบบ Simple Sentence, Compound Sentence and Complex Sentence และฝึกแปลข้อความหรือย่อหน้า ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ ประสบการณ์ อาชีพและพระพุทธศาสนา
- GE3025 Fundamental English Translation 3(3-0-6)**
 To study general knowledge about translation, principles of translation from English into Thai, analysis of problems of translation from English into Thai, translation practice in general basic sentences and structure of simple sentences, compound sentences and complex sentences and practice in translation of contents, or paragraph and contents on man, place, experience, occupation and Buddhism.

GE3026	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English for Communication การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การแนะนำตนเอง การซื้อของ การสั่งอาหาร การสนทนาโทรศัพท์ และการสนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไป ในชีวิตประจำวันโดยเน้นความชัดเจน ความคล่อง ความเหมาะสม และความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษา	3(3-0-6)
GE3026	English for Communication The usage of English for communication in different situations such as introduction, purchase, menu order, telephoning, and general conversation by focusing on clearness, fluency, suitability, and naturalism of language usage.	3(3-0-6)
GE4027	สถิติเบื้องต้น Introduction to Statistics ศึกษาระเบียบวิธีทางสถิติ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจายของข้อมูล ความน่าจะเป็น การแจกแจงความน่าจะเป็นแบบต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง การสุ่มตัวอย่าง การประมาณค่าพารามิเตอร์ และการทดสอบสมมติฐานทางสถิติเกี่ยวกับ ค่าเฉลี่ย ค่าแปรปรวน และสัดส่วน	3(3-0-6)
GE4027	Introduction to Statistics To study statistical methodology, measurement of centripetal tendency, measurement of distribution of data, possibility, explanation of continuous and discontinuous possibility, random sampling, estimation of parameter value and test of statistical hypothesis, median, variable value and proportion	3(3-0-6)
GE4028	คณิตศาสตร์พื้นฐาน Fundamental Mathematics ศึกษาเกี่ยวกับระบบจำนวน สมการและอสมการ เซตฟังก์ชันและกราฟเส้นตรงและพาราโบลา เมตริกซ์และดีเทอร์มิแนนท์ คณิตศาสตร์การเงิน และการโปรแกรมเชิงเส้นตรงเบื้องต้น	3(3-0-6)
GE4028	Fundamental Mathematics To study number systems, equation and unequation, functioning set, and straight line graph and metric parabola and determinant, financial Mathematics and basic straight line program.	3(3-0-6)
GE4029	คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน Computer for Working ศึกษาพื้นฐานเบื้องต้นของเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งในด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ศึกษาการใช้โปรแกรมประยุกต์เพื่อการทำงานด้านเอกสารและการนำเสนอผลงาน การนำเสนอสารสนเทศ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ความปลอดภัยในระบบคอมพิวเตอร์ บทบาทของคอมพิวเตอร์ในสังคมปัจจุบันและเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์ในอนาคต รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรต่าง ๆ ฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง	3(3-0-6)

GE4029 Computer for Working 3(3-0-6)

To study basic functioning of computer both in hardware and software, and to study the usage of applied programs for working on documents and presentation of output work, presentation of information, system of computer network, E-mail, safety in computer system, roles of computer in modern society and technology of computer in future including an application of Information Technology in various organizations, using practice in finished programs to continuously meet new technology.

GE4030 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ 3(3-0-6)**Information Technology for Further Study**

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งบริการสารสนเทศ การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศของมหาวิทยาลัยและองค์กรเครือข่าย การใช้ OPAC ฐานข้อมูลและบริการฐานข้อมูล บริการและการใช้ Internet การสืบค้นสารสนเทศโดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การสืบค้นสารสนเทศจาก CD-ROM ความหมายและความสำคัญของการค้นคว่ำ การเขียน การรายงานผลการค้นคว่ำและจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

GE4030 Information Technology for Further Study 3(3-0-6)

Information Technology systems, Information resources, servicing resources of information in university and network organization, the usage of OPAC the data base and data service, service and usage of Internet, searching for information through computer network system, searching for information from CD-ROM, the meaning and importance of research, writing, report on research results and ethics on the usage of Information Technology.

GE4031 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)**Science Technology and Environment**

แนวคิด ทฤษฎี ความคิดเชิงวิเคราะห์ กฎเกณฑ์และพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ธรรมชาติวิทยาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ องค์ประกอบของร่างกายมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยและ โภชนาการ การประยุกต์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการดำรงชีวิต

GE4031 Science Technology and Environment 3(3-0-6)

Concept, theory, analytical thinking, rules and scientific and technological development, natural science of man, human organs, man and environment, health and food, applied sciences and technology for living.

GE4032 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 3(3-0-6)**Man and Environment**

ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อม ระบบภูมิคุ้มกันและการเสนอทางเลือกเพื่อการอนุรักษ์และการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การพัฒนาจริยธรรมสิ่งแวดล้อม สามารถเข้าใจถึงแนวทางการประดิษฐ์เทคโนโลยียุคใหม่ และการใช้งานอย่างถูกต้อง ตลอดจนการสร้างทัศนคติอันเหมาะสมต่อกฎหมายและอนุสัญญาว่าด้วยสิ่งแวดล้อม

GE4032 Man and Environment 3(3-0-6)

To study a variety of biology, relations between man and environment, change of environment, analysis of environmental problems, protective systems and proposal of alternative choices for preservation and solution of sustainable environmental problems, the development of environmental ethics as to be able to understand ways of innovation of modern technology and a proper usage as well as creation of suitable attitude towards law and convention on environment.

GE4033 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 3(3-0-6)**Eco-Tourism**

ความสำคัญของการท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ของสภาพภูมิศาสตร์กับการจัดการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวของไทย แนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บทบาทรัฐบาลและหน่วยงานเอกชนในการส่งเสริม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวศึกษาออกสถานที่เพื่อฝึกทักษะการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง พระพุทธศาสนากับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

GE4033 Eco-Tourism 3(3-0-6)

The importance of tourism, types of tourism, relation of geographical conditions and management of tourism, resources of tourism, ways of preservative tourism, roles of government and private agency in promoting and developing educational tour for skill training in correct tourism, Buddhism and conservative tourism.

GE4034 ชีวิตและสุขภาพ 3(3-0-6)**Life and Health**

องค์ประกอบของชีวิตและกระบวนการของชีวิต และระบบที่สำคัญของร่างกาย การปรับตัวของร่างกาย ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับโรคที่พบบ่อยซึ่งมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของระบบในร่างกายและการดูแลสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ศึกษาหลักธรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

GE4034 Life and Health 3(3-0-6)

The components of life and life process and an important systems of body, adjustment of body, basic knowledge about diseases often found from the causes of body abnormal system and care of mental and physical health, and to study Dhamma principles for development of quality of life.

(5) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา**รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา น(บ-ป-ต)****BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา 3(3-0-6)****History of Buddhism**

โลกทัศน์ศาสนาก่อนพุทธกาล พุทธประวัติและพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ การสังคายนาและการร้อยกรองพระธรรมวินัย นิภายในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาในประเทศไทยและต่างประเทศ ประวัติและบทบาทของพระสาวก พระสาวิกานักคิดทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญ อิทธิพลของพุทธศิลป์ที่มีต่อศิลปะไทย ศึกษาสถานการณ์พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

BU5001	History of Buddhism	3(3-0-6)
World views on religions before the Buddha's time, the history of Buddha and analytical history of the Buddha, council for the revision of the Buddhist scripture, and the composition of Dhamma and Vinaya, sects in the Buddhism, the Buddhism in Thailand and foreign countries, the history and roles of important Bhikkhus, Bhikkhunis and scholars to the Buddhism, the influence of the Buddhist art towards Thai art, and to study situations of the Buddhism at present.		
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1 Tipitaka Studies 1	3(3-0-6)
วิเคราะห์การจำแนกหมวดหมู่ โครงสร้างและเนื้อหาของพระไตรปิฎก ประเภทและลำดับชั้นคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ฐานะและความสำคัญของพระไตรปิฎกและคัมภีร์ชั้นรอง ภูมิปัญญาในพระไตรปิฎกและการศึกษาพุทธศาสนสุภาษิต		
ศึกษาประวัติ แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์การบัญญัติพระวินัย วิธีบัญญัติพระวินัย บทบัญญัติหรือศีลประเภทต่าง ๆ การปฏิบัติ การตีความ วินิจฉัยและวิธีการตัดสินอธิกรณ์ในพระวินัย ศึกษาเปรียบเทียบการบัญญัติพระวินัยกับการบัญญัติกฎหมาย การประยุกต์ใช้วิธีการทางพระวินัยกับตัดสินปัญหา		
BU5002	Tipitaka Studies 1	3(3-0-6)
The analysis of group classification, structure and contents of Tipitaka, types and orderly arrangement Buddhist Scriptures, status and importance of Tipitaka and Buddhist exegetical for literature, wisdom in Tipitaka and to study Buddhist proverbs.		
To study concepts, and principles, purposes of the commandment of Vinaya (discipline), methods of enactment of Vinaya, chapters or different types of Sila (morality), preservation, interpretation consideration and decision of disciplinary disputes, and to study a comparison of the commandment of Vinaya with legal act, an application of methods of Vinaya in making decision of the problems.		
BU5003	พระไตรปิฎกศึกษา 2 Tipitaka Studies 2	3(3-0-6)
ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาของพระสุตตันตปิฎก การจัดหมวดหมู่ในพระสุตตันตปิฎก วิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญและพระสูตรที่แสดงหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา หลักธรรมที่เป็นหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา อุดมคติทางพระพุทธศาสนา วิธีคิดและคุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา พุทธจริยธรรม หลักศีลธรรมและการประยุกต์ใช้หลักธรรมในการดำรงชีวิตและการแก้ปัญหาสังคม		
BU5003	Tipitaka Studies 2	3(3-0-6)
To study structure and contents of Sutta Pitaka (Discourses), group classification of Sutta Pitaka, analysis of the important Suttas (discourses) and Suttas (discourses) with important evidence of the Buddhism, principles of Buddhist Dhamma, Buddhist ideology, way of thinking and significant nature of the Buddhism, the Buddhist ethics, code of morality for the laity and the application of Dhamma virtues in living and social problem solving.		

BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3 3(3-0-6)
Tipitaka Studies 3
 ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาของพระอภิธรรมปิฎก การจัดหมวดหมู่ในพระอภิธรรมปิฎก ประวัติและสาระสำคัญของพระอภิธรรมจากคัมภีร์ในพระอภิธรรมปิฎก พระอภิธรรมในฐานะหลักวิชาการพระพุทธศาสนา หลักการอธิบายและตีความธรรมะตามแนวอภิธรรม พุทธปรัชญาตามนัย พระอภิธรรมจิตวิทยาในพระอภิธรรมและการประยุกต์ใช้หลักพระอภิธรรมในการดำรงชีวิต

BU5004 Tipitaka Studies 3 3(3-0-6)
 To study structure and contents of the Abhidhamma Pitaka, group classification in Abhidhamma Pitaka, history and essence of Abhidhamma from the scriptures of Abhidhamma Pitaka, Abhidhamma in the position of the Buddhist academic principles, principles of explanation and interpretation of Dhamma, the Buddhist philosophy, psychological science and application of principles of Abhidhamma in living.

BU5005 พุทธวิถีไทย 3(3-0-6)
Buddhism and Thai Ways of Life
 ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทยและรากฐานสำคัญของวัฒนธรรม เป็นองค์ความสามัคคี เป็นสถาบันคู่ชาติและพระมหากษัตริย์ เป็นแหล่งหล่อหลอมเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือการแก้ปัญหาและการพัฒนาชาติ ความเป็นสถาบันพระพุทธศาสนา พระรัตนตรัย วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หลักศาสนพิธีและรูปแบบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาและการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะ รูปแบบและมิติตามความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของสังคมไทย วัดและพระสงฆ์ไทย องค์กรทางพระพุทธศาสนา การจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาในประเทศไทย การส่งเสริมและการคุ้มครองพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนาพระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง

BU5005 Buddhism and Thai Ways of Life 3(3-0-6)
 The importance of Buddhism as Thai national religion and the important foundation of the culture, the mark of unity, the institute of the nation and the King, the resource for creation of the national identity, the instrument for problem-solving and the development of the nation, the Buddhist institutionalism, the Triple Gem, the Buddhist holy days, the principles of the religious ceremony and the Buddhist activities.

The analysis of nature, forms and beliefs in the Buddhism of Thai society, temples and Thai monks, the Buddhist organization, the measurement of the Buddhist study in Thailand, the promotion and protection of Buddhism, Buddhism and problem-solving and the development of Buddhism and sufficient economy.

BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการศึกษาค้นคว้าพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
Pali for a Buddhist Research
 ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาบาลีเบื้องต้น การใช้ภาษาบาลีและการใช้คำภาษาบาลี ในภาษาไทย ภาษาบาลีกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาบาลี ฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้น ๆ หรือโดยย่อจากเอกสารภาษาบาลี

BU5006	Pali for a Buddhist Research	3(3-0-6)
To study grammar, reading, translation of basic Pali, usage of Pali and Pali words in Thai language, Pali and Buddhism, Buddhist scriptures in Pali, practice and testing, to find out the short contents of Buddhism, or a brief from summarized Pali documents.		
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการศึกษาคัมภีร์พระพุทธศาสนา Sanskrit for a Buddhist Research	3(3-0-6)
ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาสันสกฤตเบื้องต้น การใช้ภาษาสันสกฤตและการใช้คำภาษาสันสกฤตในภาษาไทย ภาษาสันสกฤตกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาสันสกฤต ฝึกทดลองศึกษาคัมภีร์คัมภีร์เนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้น ๆ หรือโดยย่อจากเอกสารภาษาสันสกฤต		
BU5007	Sanskrit for a Buddhist Research	3(3-0-6)
To study grammar, reading, translation of basic Sanskrit, usage of Sanskrit and Sanskrit words in Thai language, Sanskrit and Buddhism, the Buddhist scriptures in Sanskrit version, the practice and testing to find out the short contents of Buddhism, or a brief summarized Sanskrit documents.		
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน Meditation Practice	3(3-0-6)
แนวคิด หลักการ วิธีปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา ทั้งสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน หลักการปฏิบัติจุดตั้ง ศึกษาการสอนกรรมฐานและการปฏิบัติกรรมฐานจากสำนักกรรมฐานที่สำคัญในประเทศไทย ฝึกปฏิบัติกรรมฐานที่ถูกต้องตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา		
เงื่อนไขรายวิชา		
ฝึกปฏิบัติกรรมฐานนอกสถานที่หรือในสำนักปฏิบัติอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 30 ชั่วโมง ทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา		
BU5008	Meditation Practice	3(3-0-6)
The concepts, principles, ways of meditation practice in the Buddhism of both Samathakammathana (concentration development) and Vipassanakammathana (Insight development), the principles of Dhutonga practice (Austere practice), study the teaching of subjects of meditation and meditation exercise from the important meditation units in Thailand, practice in the right meditation development in according to the Buddhist teachings.		
The condition of subject:		
To practice the meditation at schools of meditation teaching at least 30 hours for every semester until the completion of education.		
BU5009	พระพุทธศาสนามหายาน Mahayana Buddhism	3(3-0-6)
ศึกษาสถานการณ์พระพุทธศาสนาหลังพุทธปรินิพพาน ประวัติและการเกิดขึ้นของพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน แนวคิดและหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนามหายาน เช่น แนวคิดเรื่อง ตรีกาย อาทิพุทธะ		

ศุภยตา โยคาจารย์ หลัทธิโพธิจิต นิกายสำคัญของพระพุทธศาสนาหายาน เช่น นิกายสุขาวดี เช่น พระพุทธศาสนาหายานในโลกตะวันตก บทบาทขององค์ดาไลลามะ และนักคิดของพระพุทธศาสนาหายานเช่น ดร.ดี.ที.ซูซูกิ พระติช นัท ฮันห์ เป็นต้น

BU5009 Mahayana Buddhism 3(3-0-6)

To study situations of the Buddhism after Lord Buddha passed away, history and the origin of Mahayana Buddhism, the relation and differences between Theravada and Mahayana Buddhism, methods of thinking and the main principles of Mahayana Buddhism: a way of thinking on Trikaya (Three Bodies), i.e. Buddha, Sunayata, Yogacaraya, Bothicitta, main schools of Mahayana Buddhism: Sukkhavati, Zent, Western Mahayana Buddhism, roles of Dalailama and Buddhist thinkers such as Dr. D.T.Zuzuki, Phra Thich Nhat Hanh etc.

BU5010 ศาสนศึกษา 3(3-0-6)

Religious Studies

ศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา แนวคิด ทฤษฎีกำเนิดศาสนา ภูมิหลังทางศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม การเมืองของศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู) พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ อิสลาม ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้ศาสนาของแต่ละศาสนาหันไปสนใจศาสนา การปฏิบัติทางศาสนา และประสบการณ์ศาสนาของศาสดาแต่ละองค์ วิเคราะห์เปรียบเทียบศาสนาตามโครงสร้าง หลักธรรม โลกทัศน์ พิธีกรรม นิกาย ความดีและจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาที่สำคัญ ๆ สถานะปัจจุบันของแต่ละศาสนา สิทธิการนับถือศาสนา หลักศาสนสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา

BU5010 Religious Studies 3(3-0-6)

To study fundamental knowledge about the religions, ways of thinking, theory of the origin of religions, religious background history, culture, economy, society, politics of Brahmanism (Hindu), Buddhism, Christianity, and Islamism. To study different components interesting each religious founder turning to the religion, the religious practice and experience of each founder, the analysis in comparison of religions on structure, virtue, world views, ritual, school, goodness and ultimate objective of important religions, current status of each religion, rights of beliefs of religion, religious relation and good understanding among religions.

BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

English for Buddhism Propagation

ศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ฝึกพูดหรือสนทนาและอธิบายธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ ฝึกหัดเขียนเรียงความอธิบายพุทธศาสนสุภาษิต และฝึกเขียนบทความธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ และย่อความจากบทความธรรมะที่กำหนดให้

BU5011 English for Buddhism Propagation 3(3-0-6)

To study specific English vocabulary for Buddhism, speaking practice in conversation and explanation of Dhamma in English, practice in writing essay about Buddhist proverbs and Dhamma articles in English and abstract of Dhamma articles as defined.

BU5012 **วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย** **3(3-0-6)**
Thai Buddhist Literature
 ศึกษาวรรณกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน โดยศึกษาและวิเคราะห์สาระสังเขป ลักษณะเด่น วิวัฒนาการ ในแง่คุณค่าและอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทยและพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง มังคลัตถทีปนี ปัญญาสชาดก มหาชาติคำหลวง มหาเวสสันดรชาดก ปฐมสมโพธิกถา เป็นต้น ศึกษาประวัติและผลงานปราชญ์ชาวพุทธไทยทั้งพระสงฆ์และคฤหัสถ์ รวมทั้งวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในท้องถิ่นของไทย

BU5012 **Thai Buddhist Literature** **3(3-0-6)**
 To study important literatures of the Buddhism from Sukhaya period to the present time by learning and analyzing of the summary essence, the outstanding points, evolution of value and influence over Thai society and Buddhism: Triphumipharuang, Mangaladipani, Pannasajataka, Mahajatikamluang, Mahavessantarajataka, Pathamasambothikatha etc. To study history and the result of work of Buddhist scholars of both monks and laymen including Buddhist literature in Thai locality.

BU5013 **เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา** **3(3-0-6)**
Information Technology for Buddhism Propagation
 หลักการ วิธีการและเป้าหมายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก คุณสมบัติ นักเผยแผ่และนักประชาสัมพันธ์ วิทยาการประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ สื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อิทธิพลและผลกระทบของสื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่อพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชน ฝึกหัดการเขียนบทความทางพระพุทธศาสนา ฝึกหัดการเทศน์แบบต่าง ๆ และฝึกพูดตามหลักวิชาการวาทศิลป์

BU5013 **Information Technology for Buddhism Propagation** **3(3-0-6)**
 The principles, methods and targets of Buddhism extension from Tipitaka, quality of Buddhist missionary and public information officer, modern public information science, media and information technology systems for the extension of Buddhism, the influence and impact of media and information technology towards Buddhism and Buddhist followers, practice in writing Buddhist articles, practice in different styles of Dhamma sermon, and speaking practice on the principles of oratory basis.

BU5014 **พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** **3(3-0-6)**
Buddhism, Science and Technology
 วิธีการแสวงหาความจริงของพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ ความสอดคล้องกันระหว่างพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพ จิตวิทยา กฎแห่งกรรมของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ ผลกระทบและผลดีของพระพุทธศาสนาจากพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวิต

BU5014 **Buddhism, Science and Technology** **3(3-0-6)**
 Methods of seeking for the truth of Buddhism and sciences, the conformity of Buddhism and sciences, Buddhism and physical science, biology, psychology, rules of Kamma (action) and sciences, scientific development and technology, and bio-psychological technology.

BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์ 3(3-0-6)**Buddhism and Globalization**

วิเคราะห์บทบาทและสถานภาพของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน บทบาทขององค์กร บุคลากร และนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา การตีความคำสอนของพระพุทธศาสนา ปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระพุทธศาสนา และปัญหาภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนา เปรียบเทียบกระแสโลกาภิวัตน์และธรรมมานูวัตร์ พุทธวิทยาเพื่อการรู้เท่าทันกระแสและความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกภายใต้บริบทของข้อมูลข่าวสาร ท่าทีและการปฏิบัติต่อข้อมูลข่าวสาร ในฐานะชาวพุทธรวมทั้งการป้องกันและแก้ไขข้อบกพร่องและผลเสียของกระแสโลกาภิวัตน์ตามหลักวิถีพุทธ

BU5015 Buddhism and Globalization 3(3-0-6)

The analysis of roles and conditions of Buddhism in a modern world, roles of organization, personnel, and Buddhist academicians, interpretation of Buddhist teachings, problems of Buddhism and external problems with an impact on the growth and decline of comparative Buddhism, tendency of globalization and Dhamma practice, Buddhist knowledge for the awareness of tendency and change of the world community under the contents of data, altitude and practice on the information as Buddhists in both prevention and recorection of the weakness, and damage of the globalization in according to the Buddhist ways.

BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน 3(3-0-6)**Buddhism and Sustainable Development**

ศึกษาแนวคิด หลักการและความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืน ความผิดพลาดของการพัฒนาแบบตะวันตกภายใต้กระแสบริโภคนิยม และความไม่กลมกลืนของการพัฒนาตามหลักวิชาการสมัยใหม่และการพัฒนาตามหลักพระพุทธศาสนา การพัฒนาบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ การพัฒนาที่ไม่ทำลายระบบนิเวศน์ ทดลองสร้างโมเดลโครงการพัฒนาแบบยั่งยืนโดยผสมผสานหลักพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่เข้าด้วยกัน พระพุทธศาสนากับสันติภาพ

BU5016 Buddhism and Sustainable Development 3(3-0-6)

To study concepts, principles and the meaning of sustainable development, a mistake of the western development under the tendency of consumption wave and disharmony of the development as a modern academic principles and the development as the Buddhist teachings, the development on sufficient economy basis as per the king's conception, the development of non-destructive ecological systems, the construction of a project model for sustainable development by combining of Buddhist teachings and modern technology : the Buddhism and peace.

BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย 3(3-0-6)**Buddhism in the Contemporary Thai Society**

ประวัติการณ์ับถือพระพุทธศาสนาของชนชาติไทย พระพุทธศาสนากับชนชาติไทย พระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทย พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ สถานะของพระพุทธศาสนาในสังคมไทยปัจจุบัน บทบาทของสถาบันสงฆ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐบาล ประชาชนต่อพระพุทธศาสนา การบริหาร การศึกษา การปฏิบัติและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์และพุทธบริษัท บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยและสังคมโลก

BU5017 Buddhism in the Contemporary Thai Society 3(3-0-6)

The history of beliefs of Buddhism of Thai people, Buddhism and Thai people, Buddhism as national religion, Buddhism and national security, status of Buddhism in modern Thai society, roles of Sangha institute, institute of the King, government, and people towards Buddhism, administration, education, practice and propagation of Buddhist monks and Buddhist followers, roles of monks in Thai and world societies.

BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)**Buddhist Affairs Administration**

วิเคราะห์รูปแบบและโครงสร้างการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล ถึงปัจจุบัน หลักการบริการกิจการพระพุทธศาสนาโดยพุทธบริษัท ศึกษาโครงสร้าง ระบบการปกครองและระบบบริหารกิจการคณะสงฆ์ไทย การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ การจัดการ ศาสนสมบัติภาวะผู้นำทางพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาและแนวทางการบริหารจัดการทุน บัญชีวัด และการตรวจสอบ

ศึกษาสภาพการณ์บริหารจัดการวัด การพัฒนาวัดโดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการที่ดี ความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน หลักการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการวัดของชุมชน และการพัฒนาวัดให้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และศูนย์รวมทางจิตใจของชุมชน

BU5018 Buddhist Affairs Administration 3(3-0-6)

The analysis of forms and structure of Buddhist affairs administration in the Buddha's time to the present, the principles of Buddhist affairs administration by the Buddhist followers. to study structure, systems of administration and the system of Thai Sangha affairs administration, Thai Sangha educational administration, management of religious properties, Buddhist leadership, case study, and methods of capital management, the account of temple and audit.

To study status of temple administration, development of temple by using the method of management and good administration, relation between temple and community, participation in temple administration in community and development of temple as a centre of learning and spirit in community.

(6) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์**PH1001 พุทธปรัชญาเถรวาท 3(3-0-6)****Theravada Buddhist Philosophy**

ศึกษาหลักธรรมเรื่องโลก มนุษย์ ปฏิิจจสมุปบาท กรรม สังสารวัฏ ไตรลักษณ์ และนิพพาน

PH1001 Theravada Buddhist Philosophy 3(3-0-6)

Study of Dhamma doctrines on the world, man, Paticcasamuppada (the dependent origination), Kamma (action), Samsaravatta (the process of Birth and Death), Tilakkhana (three characteristics) and Nibbana (the extinction of all defilements and suffering).

PH1002 วิสุทธิมรรค 3(3-0-6)**Path of Purification**

ศึกษาหลักธรรม แนวความคิด ลักษณะพิเศษและจุดเด่นในอรรถาธิบาย และการตีความธรรมในคัมภีร์วิสุทธิมรรค

PH1002	Path of Purification Study of Dhamma doctrines, the method of thinking, special characteristics, and the prominent points in the explanation and interpretation in Visuddhimagga.	3(3-0-6)
PH1003	พุทธปฏิภาณ The Buddha's Eloquence ศึกษาความหมาย ความสำคัญ และวิธีการต่างๆ แห่งพุทธปฏิภาณตามที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา และนำวิธีการพุทธปฏิภาณมาใช้ในสถานการณ์ปัจจุบัน	3(3-0-6)
PH1003	The Buddha's Eloquence Study of the meaning importance and different ceremonies of the Buddha's Eloquence as appeared in the Buddhist scriptures and application of the Buddha's eloquence method in the present situation.	3(3-0-6)
PH1004	มิลินทปัญหา Questions of King Milinda ศึกษาประวัติ หลักคำสอนของพระพุทธศาสนา และวิธีการสนทนาโต้ตอบระหว่างพระเจ้ามิลินท์และพระนาคเสนในคัมภีร์ มิลินทปัญหา สามารถนำหลักการไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้	3(3-0-6)
PH1004	Questions of King Milinda3 Study of history of Buddhist teaching and the conversation between KING MILINDA and NAGASENA THERA in MILINDAPANHA scripture (Questions of King Milinda) to be able to apply those principles in the extension of the Buddhism.	(3-0-6)
PH1005	อรรถกถาพระวินัยปิฎก Vinayapitaka Commentaries ศึกษาประวัติและลักษณะของอรรถกถาแห่งพระวินัยปิฎก วิธีการอธิบายและการตีความพระวินัย ตามที่ปรากฏในคัมภีร์อรรถกถานั้นๆ	3(3-0-6)
PH1005	Vinayapitaka Commentaries Study of history and nature of Vinayapitaka commentaries, the explanation and interpretation of Vinaya (Discipline) as appeared in those commentaries.	3(3-0-6)
PH1006	อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก Suttantapitaka Commentaries ศึกษาประวัติและลักษณะของอรรถกถาแห่งพระสุตตันตปิฎก วิธีการอธิบายและการตีความธรรมะ ตามที่ปรากฏในคัมภีร์อรรถกถานั้นๆ	3(3-0-6)
PH1006	Suttantapitaka Commentaries Study of history and nature of Suttantapitaka commentaries, the explanation and interpretation as appeared in those commentaries.	3(3-0-6)
PH1007	อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก Abhidhammapitaka Commentaries ศึกษาประวัติ ลักษณะ และเนื้อหาของอรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก ตามที่ปรากฏในคัมภีร์สัมมโหวิโนทนีและปัญจปรกณ	3(3-0-6)

PH1007	Abhidhammapitaka Commentaries Study of history, nature and contents of Abhidhamma-pitaka as appeared in Sammahavinodani and Papanicapakarana scriptures.	3(3-0-6)
PH1008	ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์ English for Buddhist Studies การศึกษาระบบด้วยภาษาอังกฤษ การอธิบายธรรมะด้วยภาษาอังกฤษพร้อมทั้งศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับธรรมะ	3(3-0-6)
PH1008	English for Buddhist Studies Study of Dhamma in English, the explanation of Dhamma in English including English vocabularies on Dhamma.	3(3-0-6)
PH1009	ประวัติวรรณคดีบาลี History of Pali Literature ศึกษาประวัติคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนา ปกรณ์พิเศษ คัมภีร์ไวยากรณ์ของเถรวาท และวรรณคดีบาลีที่แต่งในประเทศไทย	3(3-0-6)
PH1009	History of Pali Literature Study of the history of Tipitaka, ATTHAKATKA (commentary), Tika (pali explanatory note), ANUTIKA (an explanatory religious treatise), YOJANA (pali grammatical and vocabulary comparison treatise), special PAKARANA literary composition and pali literature composed in Thailand.	3(3-0-6)
PH1010	พุทธจริยศาสตร์ Buddhist Ethics ศึกษาความหมายของศีลธรรม จริยธรรม จริยศึกษา และจริยศาสตร์ พิจารณาเกณฑ์การตัดสินความดีความชั่ว และอุดมคติของชีวิตในพุทธศาสนา	3(3-0-6)
PH1010	Buddhist Ethics Study of the meaning of morality, ethics, ethic education, and ethics, consideration of decision of goodness and badness and ideal of life in the Buddhism.	3(3-0-6)
PH1011	พระวินัยปิฎกศึกษา 1 Vinayapitaka Studies 1 ศึกษาประวัติ หลักการ วัตถุประสงค์ ลักษณะพิเศษ วิธีบัญญัติพระวินัย บทบัญญัติ การปฏิบัติ การตีความ และวิธีตัดสินอธิกรณ์ในพระวินัย จากคัมภีร์มหาวิงค์ ภิกขุณีวิงค์ และมหาวัคคีนพระวินัยปิฎก (เล่ม 1-5)	3(3-0-6)
PH1011	Vinayapitaka Studies 1 Study of the history, principle, objective, special nature, method of enactment of Vinaya (discipline), chapters, practice, interpretation and method of decision of the dispute in Vinaya from Mahavibhanga, Bhikkhuni-Vibhanga and Mahavagga in Vinayapitaka (Book 1-5).	3(3-0-6)
PH1012	พระวินัยปิฎกศึกษา 2 Vinayapitaka Studies 2 ศึกษาแนวเดียวกับหลักการในรายวิชา PH1011 จากคัมภีร์จุลวัคค์และคัมภีร์	3(3-0-6)

ปริวาร ในพระวินัยปิฎก (เล่ม 6-8) ศึกษาเชิงนิติปรัชญา ปรัชญาการปกครอง นิเวศนปรัชญา ปรัชญาการศึกษา โดยเน้นระเบียบมรรยาท หลักการบริหาร หลักการวินิจฉัยอธิกรณ์ และวิธีการตัดสินอธิกรณ์ที่เป็นธรรมและไม่เป็นธรรม

PH1012 Vinayapitaka Studies 2 3(3-0-6)

Study of the some method of PH1011 from Cullavagga and Parivara scriptures in Vinayapitaka (Book 6-8), study of legal philosophy, Administrative philosophy, ecology philosophy, educational philosophy by focusing on regulations, etiquette method of administration, investigation of dispute and decision justly and unjustly.

PH1013 พระสุตตันตปิฎกศึกษา 1 3(3-0-6)

Suttantapitaka Studies 1

ศึกษาประวัติ อรรถาธิบาย การตีความ และจุดเด่นของพระสูตรบางสูตร วิเคราะห์หลักธรรม แนวคิดเชิงปรัชญาสังคมและปรัชญาวัฒนธรรม ตามที่ปรากฏในคัมภีร์ อังคุตตรนิกายในพระสุตตันตปิฎก (เล่ม 20-24) เน้นการนำหลักธรรมไปประยุกต์ปฏิบัติในปัจจุบัน

PH1013 Suttantapitaka Studies 1 3(3-0-6)

Study of the history, explanation, interpretation and strong points of some Suttas, analysis of Dhamma doctrines, the method of thinking on social philosophy and cultural philosophy as appeared in Anguttaranikaya (Book 20-24) by focusing on the application of Dhamma doctrines for the practice in the present time.

PH1014 พระสุตตันตปิฎกศึกษา 2 3(3-0-6)

Suttantapitaka Studies 2

ศึกษาประวัติ อรรถาธิบาย การตีความ และจุดเด่นของพระสูตรบางสูตร วิเคราะห์หลักธรรม แนวคิดเชิงปรัชญาสังคมและปรัชญาวัฒนธรรม ตามที่ปรากฏในคัมภีร์ สังยุตตนิกายในพระสุตตันตปิฎก (เล่ม 15-19) เน้นการนำหลักธรรมไปประยุกต์ปฏิบัติในปัจจุบัน

PH1014 Suttantapitaka Studies 2 3(3-0-6)

Study of history, explanation, interpretation and prominent points of some Suttas, analysis of Dhamma doctrines, the method of thought on social philosophy and cultural philosophy as appeared in Sanyuttanikaya in Suttantapitaka (Book 15-19) by stressing on the application of Dhamma doctrine for the practice in the present time.

PH1015 พระสุตตันตปิฎกศึกษา 3 3(3-0-6)

Suttantapitaka Studies 3

ศึกษาวิเคราะห์หลักธรรม อรรถาธิบาย การตีความ และจุดเด่นของพระสูตรบางสูตร รวมถึงศึกษาแนวคิดเชิงปรัชญาสังคม ปรัชญาวัฒนธรรม เน้นการนำหลักธรรมไปประยุกต์ปฏิบัติในปัจจุบัน จากคัมภีร์ทีฆนิกายและมัชฌิมนิกายในพระสุตตันตปิฎก (เล่ม 9-14)

PH1015 Suttantapitaka Studies 3 3(3-0-6)

Study of the analysis of Dhamma doctrines, explanation, interpretation, and strong points of some Suttas including the method of thought on social philosophy and cultural philosophy by focusing on the application of Dhamma doctrines for the practice in the present time.

PH1016	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 4 Suttantapitaka Studies 4 ศึกษาวิเคราะห์หลักธรรมในพระสูตรบางสูตร เน้นหลักคำสอนเรื่องนรก สวรรค์ การเวียนตายเกิดในสังสารวัฏ รวมถึงแนวคิดเชิงปรัชญาสังคม และปรัชญาวัฒนธรรม จากคัมภีร์ขุททกนิกายในพระสุตตันตปิฎก (เล่ม 25-33)	3(3-0-6)
PH1016	Suttantapitaka Studies 4 An analytical study of Dhamma doctrines in some Suttas by stressing on the teachings on hell, heaven, the cycle of the birth and death in Sansaravatta including the way of thinking in social philosophy and cultural philosophy from Khuddhakanikaya in Suttantapitaka (Book 25-33).	3(3-0-6)
PH1017	พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 1 Abhidhammapitaka Studies 1 ศึกษาประวัติ และสาระสำคัญของพระอภิธรรม จากคัมภีร์ธรรมสังคณี วิภังค์ ธาตุกถา บุคคลบัญญัติ และกถาวัตถุในพระอภิธรรมปิฎก (เล่ม 34-37) และคัมภีร์อภิธัมมัตถสังคหะ	3(3-0-6)
PH1017	Abhidhammapitaka Studies 1 Study of history and the important essence of Abbidhamma from Dhammasangana, Vibhanga, Thatukatha, Puggalapannati, and Kathavatthu in Abhidhammapitaka (book 34-37) and Abhidhammasangatha.	3(3-0-6)
PH1018	พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 2 Abhidhammapitaka Studies 2 ศึกษาประวัติ และสาระสำคัญของพระอภิธรรม จากคัมภีร์ยมกและปฏิฐานในพระอภิธรรมปิฎก (เล่ม 38-45) และคัมภีร์อภิธัมมัตถสังคหะ	3(3-0-6)
PH1018	Abhidhammapitaka Studies 2 Study of history and the important essence of Abhidhamma from Yamaka and Patthana in Abhidhammapitaka (Book 38-45) and Abhidhammasangaha.	3(3-0-6)
PH1019	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์ Research Methodology on Buddhist Studies ศึกษาระเบียบวิธีวิจัย การสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตีความหมายข้อมูล การสรุปผลของงานวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัย และการนำวิธีวิจัยมาใช้ในการศึกษา ค้นคว้าทางปรัชญาและศาสนา	3(3-0-6)
PH1019	Research Methodology on Buddhist Studies Study of research methodology, random sample, collection of data, analysis of data, interpretation of data, summary of the result of research, the proposal of the result of research and the application of the research methodology in philosophy and Buddhism.	3(3-0-6)
PH1020	มงคลสูตรศึกษา 1 Mangalattadhipani Studies 1 ศึกษาวิเคราะห์แนวความคิด เนื้อหาสาระ หลักธรรม คำสอนในมงคลที่ปนี เน้นการศึกษามงคลที่ปนีภาคที่ 1 ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสังคมได้อย่างเหมาะสม	3(3-0-6)

PH1020	Mangalathadipani Studies 1 An analytical study of the method of thought, the essence, Dhamma principle, teachings in Mangaladipani by focusing on the study of Mangaladipani part I to be able to apply to use in daily life and society properly.	3(3-0-6)
PH1021	มงคลสูตรศึกษา 2 Mangalathadipani Studies 2 ศึกษาวิเคราะห์แนวความคิด เนื้อหาสาระ หลักธรรม คำสอนในมงคลที่ปนี เน้น การศึกษามงคลที่ปนีภาคที่ 2 ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสังคมได้อย่าง เหมาะสม	3(3-0-6)
PH1021	Mangalathadipani Studies 2 An analytical study of the way of thinking, the essence, Dhamma principle, teachings in Mangaladipani by stressing on the study of Mangaladipani part II to be able to apply to use in daily life and society properly.	3(3-0-6)
PH1022	ธรรมบทศึกษา 1 Dhammapada Studies 1 ศึกษาเนื้อหาและโครงสร้างของพระธรรมบทและอรรถกถา หลักธรรม ประวัติศาสตร์ สังคมอินเดีย และอิทธิพลของพระธรรมบทที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตไทย (ศึกษาพระธรรมบท ภาค 1-4)	3(3-0-6)
PH1022	Dhammapada Studies 1 Study of the contents and structure of Dhammapada and Atthakatha, Dhamma doctrines, history, Indian society and influence of Dhammapada influential towards the way of Thai life (Book 1-4).	3(3-0-6)
PH1023	ธรรมบทศึกษา 2 Dhammapada Studies 2 ศึกษาเนื้อหาและโครงสร้างของพระธรรมบทและอรรถกถา หลักธรรม ประวัติศาสตร์ สังคมอินเดีย และอิทธิพลของพระธรรมบทที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตไทย (ศึกษาพระธรรมบท ภาค 5-8)	3(3-0-6)
PH1023	Dhammapada Studies 2 Study of the contents and structure of Dhammapada and Atthakatha, Dhamma doctrines, history, Indian society and influence of Dhammapada towards the way of Thai life (Book 5-8).	3(3-0-6)
PH1024	การพัฒนาจิต 1 Spiritual Development 1 ศึกษาหลักการปฏิบัติกสิณ พรหมวิหารภาวนา ตามแนวพระสูตรและคัมภีร์วิสุทธิ มรรค	3(3-0-6)
PH1024	Spiritual Development 1 Study of principle the practice of KASINA (object of meditation) Brahmaviharabhavana (the development of the sublime state of mind) as per the method of Sutta and Visuddhimagga scriptures.	3(3-0-6)

PH1025	การพัฒนาจิต 2 Spiritual Development 2 ศึกษาหลักปฏิบัติอานาปานสติ 16 ข้อ จากอานาปานสติสูตรในคัมภีร์มัชฌิมนิกาย อุपरิปันณาสก และแนวปฏิบัติอานาปานสติตามที่ได้อธิบายไว้ในคัมภีร์ปฏิสัมภิทามมรรคและคัมภีร์วิสุทธิมรรค	3(3-0-6)
PH1025	Spiritual Development 2 Study of 16 principles of the practice of Anapanasati (Mindfulness on breathing) from Anapanasatisutta in Majjhimanikaya Uparipannasaka and the method of the practice of Anapanasati as explained in Patisambhidamagga and Visuddhimagga (the way of purity)	3(3-0-6)
PH1026	เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ Economics in Buddhistic Approach ศึกษาทฤษฎีเศรษฐกิจทั่วไปทางเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ว่าด้วยการ ผลิต การบริโภค วิภาคกรรม ระบบเศรษฐกิจ นโยบายเศรษฐกิจ การลงทุน การออมทรัพย์ และการแก้ปัญหา เศรษฐกิจ	3(3-0-6)
PH1026	Economics in Buddhistic Approach Study of general view on economics, economics in Buddhistic approach on the production, consumption, Vibhagakamma (Division of income), economic system, economic policy, investment, saving and solution of the economic problems.	3(3-0-6)
PH1027	ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ Education in Buddhistic Approach ศึกษาปรัชญา หลักการ หลักสูตร และการวัดและการประเมินผลการศึกษิตตาม แนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)
PH1027	Education in Buddhistic Approach Study of philosophy, principles, curriculum and testing and estimation of the result of education on the method of the Buddhism.	3(3-0-6)
PH1028	สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ Sociology in Buddhistic Approach ศึกษาความหมาย ขอบเขต และวิธีการของสังคมวิทยา สังคมวิทยา แนวพุทธศาสตร์ เปรียบเทียบกับแนวความคิดพื้นฐานทางสังคมวิทยาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแบ่งช่วงชั้นทางสังคม สถาบันทางสังคม และปัญหาสังคม	3(3-0-6)
PH1028	Sociology in Buddhistic Approach Study of the meaning, scope, and method of sociology, sociology in Buddhistic approach compared with the way of social fundamental thought on the social change, social classification, social institute and social problems.	3(3-0-6)
PH1029	รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ Politics in Buddhistic Approach ศึกษาแนวความคิดทางการเมืองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก และจากงาน ของนักวิชาการสมัยใหม่	3(3-0-6)

PH1029	Politics in Buddhist Approach Study of the method of political thinking of the Buddhism from Tipitaka and the work of modern technician.	3(3-0-6)
PH1030	จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ Psychology in Buddhist Approach ศึกษาลักษณะทั่วไปของจิต วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจิตกับกาย ตามที่ปรากฏในอภิธรรมปิฎก	3(3-0-6)
PH1030	Psychology in Buddhist Approach Study of general characteristics of mind, analysis of the relation between mind and body as appeared in Abhidhamma.	3(3-0-6)
PH1031	พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน Buddhism and the Present World วิเคราะห์บทบาทและสถานภาพของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน บทบาทขององค์กรและบุคลากรพระพุทธศาสนา การตีความคำสอนของพระพุทธศาสนา ปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระพุทธศาสนา และปัญหาภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)
PH1031	Buddhism and the Present World An analysis of the role and the status of Buddhism in the present world, the role of the organization and the Buddhist personnel, the interpretation of Buddhist teachings, the problem arising in the Buddhist circle and the external problem with the impact to the growth and decline of the Buddhism.	3(3-0-6)
PH1032	หลักการเผยแผ่และวาทศิลป์ Principle of Propagation and Rhetoric ศึกษาหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎกและหลักการสมัยใหม่ การโต้วาที และฝึกพูดตามหลักวิชาวาทศิลป์	3(3-0-6)
PH1032	Principle of Propagation and Rhetoric Study of the principle of propagation of the Buddhism from Tipotaka and modern principle, debate, and practice of speaking as per the principle of rhetoric.	3(3-0-6)
PH1033	สัมมนาพระพุทธศาสนา Seminar on Buddhism สัมมนาปัญหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน การจัดองค์กรทางพระพุทธศาสนา การเผยแผ่ ความขัดแย้งภายในพระพุทธศาสนาและระหว่างศาสนา ความขัดแย้งระหว่างโลกทัศน์ของคนสมัยใหม่และโลกทัศน์ของพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)
PH1033	Seminar on Buddhism Seminar on the Buddhist problem in the present time, the management of Buddhist organization, the extension, the conflict within the Buddhism and between other religions, the conflict between the world vision of the modern people and that of the Buddhism specifically related to and impacted to the Buddhism.	3(3-0-6)

PH1034	ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับรัฐ Relation of Buddhism and State ศึกษาบทบาท ท่าทีของพระพุทธศาสนาต่อรัฐ จากพระไตรปิฎกและอรรถกถา และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับการปกครองของไทย	3(3-0-6)
PH1034	Relation of Buddhism and State Study of the role and altitude of the Buddhism to the state from Tipitaka and Atthakatha and the analysis of relation between the Buddhism and Thai administration.	3(3-0-6)
PH1035	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ Buddhism and Science ศึกษาเปรียบเทียบระบบการแสวงหาความจริงของพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์ และความสอดคล้องกันระหว่างพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ในแง่มุมต่าง ๆ	3(3-0-6)
PH1035	Buddhism and Science Study of the comparison of the system of seeking truth of the Buddhism and science and the agreement of the Buddhism and science in the different aspects.	3(3-0-6)
PH2010	ตรรกศาสตร์แนวพุทธ Buddhist Logic ศึกษาความหมาย ขอบเขต และวิธีการของพุทธตรรกวิทยา เรื่องประเภทของความจริง การตัดสินความจริง ขณิกวาท กฎแห่งเหตุผล ปรมัตถสังขจะ และความจริงที่เกี่ยวกับโลกภายนอก	3(3-0-6)
PH2010	Buddhist Logic Study of the meaning, scope, and the method of the Buddhist logic, type of the truth, decision of the truth, Khanikavada, the rule of reasoning, the ultimate reality, and the truth on the external world.	3(3-0-6)
PH2011	พระพุทธศาสนาเถรวาท Mahayana Buddhism ศึกษาเหตุการณ์พระพุทธศาสนาหลังพุทธปรินิพพาน มูลเหตุสังคายนา การเกิดขึ้นของมหายาน ความแตกต่างระหว่างเถรวาทกับมหายาน บุคคลและหลักธรรมสำคัญของมหายาน และสถานภาพของมหายานในปัจจุบัน ประวัติพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศไทย	3(3-0-6)
PH2011	Mahayana Buddhism Study of the events of the Buddhism after the Buddha's death (Parinibbana), the cause of Sangayana (the council for the revision of the Buddhist scriptures), the occurrence of Mahayana, the difference between Theravada and Mahayana personnel and important Dhamma doctrines of Mahayana and the status of Mahayana in the present time, history of Mahayana Buddhism in Thailand.	3(3-0-6)
PH1036	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางพุทธศาสตร์ Field Experience in Buddhist Studies ฝึกงานด้านพุทธศาสตร์ ในสถานปฏิบัติธรรม องค์การภาครัฐ และเอกชนโดยเน้นการให้คำปรึกษาการวิเคราะห์ การให้แนวคิดในการดำเนินชีวิตเพื่อให้มีทัศนคติต่อโลกได้อย่างถูกต้องตาม	7(315)

ความเป็นจริง เขียนรายงานและผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งการนำเสนอรายงาน อภิปราย สัมมนาผลการปฏิบัติงานดังกล่าว ตลอดจนเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้

PH1036

Field Experience in Buddhist Studies

7(315)

Training on the Buddhist studies in Dhamma practice place, public and private organization by focusing on the advice, the analysis, the presentation of the way of thinking in living in order to have the attitude to the world correctly as what it is. Writing the report and the result of work as well as the proposal of the report, discussion seminar on the result of work as such including suggestion of the way of practice to improve the quality of life of man in the society.

3.2 ชื่อ-ฉายา นามสกุล ตำแหน่งวิชาการ และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ประจำ									
3.2.1 อาจารย์ประจำ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม									
ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิสภา- วิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่ จบ	ภาระงานสอน ชม./สัปดาห์			
						2554	2555	2556	2557
1	พระศรีรัชมงคล บัณฑิต (อรุณ พุทธิสารโร)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -เปรียญธรรม 9 ประโยค	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย คณะสงฆ์ไทย	2545 2536	12	12	12	12
2	พระครูสิริปัญญา เมธี (เชาวรา ธมมปุณโณ)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-Ph.D. (Buddhist Studies) -M.A. (Buddhist Studies) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	Magadh University University of Delhi ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2546 2525 2522	12	12	12	12
3	พระอุดมธีรคุณ (สมคิด จินตามโย)	อาจารย์	-M.A. (Buddhist Studies) -ศน.บ. (ปรัชญา)	University of Delhi ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2546 2536	12	12	12	12
4	พระมหาบุญไทย บุญมโน	อาจารย์	-ศน.ด. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศศ.ม. (ปรัชญา) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.เชียงใหม่ ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2553 2540 2534	12	12	12	12
5	พระมหาเลิศศักดิ์ วุฒินิโณ	อาจารย์	-Ph.D (Buddhist Studies) -M.A. (Buddhist Studies) -ศน.บ. (สังคม วิทยา)	Banaras Hindu University Banaras Hindu University ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2548 2543 2541	12	12	12	12
6	พระมหาสมศักดิ์ ญาณโพธิ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-Ph.D. (Philosophy)	Magadh University	2546	9	9	9	9

			-M.A. (Sociology) -ศน.บ. (สังคมวิทยา)	Banaras Hindu University ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2537 2532				
7	พระมหาอกร อุตตมปณโณ	อาจารย์	-Ph.D. (Philosophy and Religion) -M.A. (Philosophy and Religion) -พธ.บ. (สังคมวิทยา)	Banaras Hindu University Banaras Hindu University ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2541 2537 2532	9	9	9	9
8	นายบุญร่วม คำเมืองแสน	อาจารย์	-Ph.D. (Philosophy) -M.A. (Buddhist Studies) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	Dr.B.R Ambedkar University of Delhi ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2551 2538 2543	9	9	9	9
9	นายแหวนทอง บุญคำ	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธศาสนนิเทศ) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2536 2530	9	9	9	9

3.2.2 อาจารย์พิเศษ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ
1	นายวศิน อินทระสระ	-M.A. (Philosophy) -ศน.บ. (ปรัชญา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
2	นายพิน ดอกบัว	-M.A. (Philosophy) -ศน.บ. (ปรัชญา)	รองศาสตราจารย์
3	นายสรณ ภู่คง	-Ph.D. (Sociology) -M.A. (Sociology) -ศน.บ. (สังคมวิทยา)	อาจารย์
4	นายธานี สุวรรณประทีป	-เปรียญธรรม 9 โยค -ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	อาจารย์
5	นายพรชัย พิชรินทร์ตะนกุล	-วท.บ. (วิทยาศาสตร์) -M.A. (วิทยาศาสตร์) -Ph.D. (วิทยาศาสตร์)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
6	นายวิทยา วงษ์ดีไทย	-อ.บ. (อังกฤษ) -M.A. (Language & Literature)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
7	นางสาวฐานิสรา ประธานราษฎร์นิกร	-ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -M.B.A. (Finance)	อาจารย์

3.2.3 อาจารย์ประจำ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย									
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิสาขา- วิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่ จบ	ภาระงานสอน ชม./สัปดาห์			
						2554	2555	2556	2557
1	พระมหาวิเชียร ธมมาชีโร	อาจารย์	-Ph.D.(Buddhist Studies) -อ.ม. (ศาสนา เปรียบเทียบ) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	University of Delhi ม.มหิดล ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2553				
					2543	15	15	15	15
					2540				
2	พระศรีโพธิ์ กิตติมน	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (ศาสนา และปรัชญา)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2552	15	15	15	15
					2540				
3	นายเดชทัต ปึกสังขานนท์	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (พุทธ ศาสตร์)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2550	15	15	15	15
					2547				
4	พระศุภชัย ธีรสุภชัย	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2552	15	15	15	15
					2540				
5	นายทวีศักดิ์ ไครบุตร	อาจารย์	-ศ.บ. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (สังคม วิทยาและ มานุษยวิทยา)	ม.ธรรมศาสตร์ ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2544				
					2537	12	12	12	12
3.2.4 อาจารย์พิเศษ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย									
ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก			ตำแหน่งวิชาการ				
1	นายฉิมฉัตร แทนพันธ์	-ศน.ม. (ภาษาสันสกฤต) -ศน.บ. (บาลีและสันสกฤต)			อาจารย์				
2	นายสุพินิจ ปะวะลิ่ง	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)			อาจารย์				
3	นายสุทธิพงษ์ วงษ์จันทร์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)			อาจารย์				
4	พระครูสังฆรักษ์ฉิมกมล อภิรัตน์	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)			อาจารย์				
3.2.5 อาจารย์ประจำ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช									
ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิสาขา- วิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่ จบ	ภาระงานสอน ชม./สัปดาห์			
						2554	2555	2556	2557
1	พระเทพวินยาภรณ์	อาจารย์	M.A. (Philosophy) -ศน.บ. (ศาสนา และปรัชญา)	Banaras Hindu University ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2528	9	9	9	9
					2522				

2	พระครูปริยัติวุฒิจาตา	อาจารย์	M.A. (Philosophy) -ศน.บ. (ศาสนา และปรัชญา)	Banaras Hindu University ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2537 2521	12	12	12	12
3	นายสันติ อุณจะนำ	อาจารย์	-อ.ม. (ศาสนา เปรียบเทียบ) -ศน.บ.(สังคม วิทยา)	ม.มหิดล ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2541 2536	15	15	15	15
4	พระมหาเอกชัย จนทสิริ	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (พุทธ ศาสตร์)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2554 2542	15	15	15	15
5	นายจรัญ อับแสง	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนาและ ปรัชญา) -ศน.บ. (สังคม วิทยา)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2547 2543	15	15	15	15

3.2.6 อาจารย์พิเศษ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ
1	นายวัชลิตร แก่นสุวรรณ	-กศ.ม. (คอมพิวเตอร์) -กศ.บ. (คณิตศาสตร์)	อาจารย์
2	พ.ต.ต. เจียร ชูหนู	-น.ม. (นิติศาสตร์) -ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) -น.บ. (นิติศาสตร์)	อาจารย์
3	นายเวศ ศรีละมุล	-น.ม. (นิติศาสตร์) -กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) -กศ.บ. (การบริหารการศึกษา)	อาจารย์
4	นายวิจิต ชัยเดชะ	-ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) -กศ.บ. (ภาษาไทย)	อาจารย์
5	พระครูวรวิริยคุณ	-ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	อาจารย์
6	นายสงศรี ชมภูวงศ์	-ศน.ด. (พุทธศาสนศึกษา) -ค.ม. (การวิจัย)	อาจารย์

3.2.7 อาจารย์ประจำ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิสาขา- วิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่ จบ	ภาระงานสอน ชม./สัปดาห์			
						2554	2555	2556	2557
1	พระสัจชัย ญาณวีโร	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนาและ ปรัชญา) -ศน.บ. (พุทธ ศาสตร์)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2550 2545	12	12	12	12

2	นายมนตรี วิชัยวงษ์	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนาและ ปรัชญา) -ศน.บ. (พุทธ ศาสตร์)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2551 2547	15	15	15	15
3	นายโผน นามณี	อาจารย์	-MA (Buddhist Study) -B.A. (Buddhist Study)	Srilanka University Srilanka University	2535 2534	15	15	15	15
4	พระมหาสกุล มหาวิโร	อาจารย์	-ศศ.ม. (การวิจัย และพัฒนา ท้องถิ่น) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.ราชภัฏ เชียงใหม่ ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2546 2539	15	15	15	15
5	พระมหาปณณ สมบัติ ปภากโร	อาจารย์	-ศศ.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.ธรรมศาสตร์ ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2544 2540	15	15	15	15

3.2.8 อาจารย์พิเศษ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ
1	นายสมหมาย เปรมจิตต์	-M.A.(Sociology and anthropology) -ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	รองศาสตราจารย์
2	นายวิมลสรรค์ ไสลงษ์	-M.A. (Linguistics) -ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3	นายธัชพล ศิริวงศ์ทอง	-Ph.D. (pali Literature) -M.A. (pali Literature) -ศน.บ. (สังคมวิทยา)	อาจารย์
4	นางศิริพร สล่าปิ่น จินะนา	-Ph.D. (Research and Education) -ศษ.ม. (ประถมศึกษา) -ค.บ. (วิทยาศาสตร์ทั่วไป)	อาจารย์
5	นายอัครชัย ชัยแสง	-อ.ม.(บาลี-สันสกฤต) -กศ.บ. (ภาษาไทย)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
6	นายพงศพล มหาวิจน์	-น.ม. (นิติศาสตร์) -น.บ. (นิติศาสตร์)	อาจารย์
7	นายมนตรี วิชัยวงษ์	-ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) -ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	อาจารย์

3.2.9 อาจารย์ประจำ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย อ.อ้อมน้อย จ.นครปฐม

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิสาขา- วิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่ จบ	ภาระงานสอน ชม./สัปดาห์			
						2554	2555	2556	2557
1	พระครูอาทรธรรม มานูวัตร (ประสิทธิ์ อภิสิทธิ์)	อาจารย์	-M.A. (Philosophy) -B.A.	Meerut University Meerut	2527 2525	12	12	12	12

			(Philosophy)	University					
2	พระเกี้ยวพงศ์ ปิยธมโม	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -พธ.บ. (พุทธ ศาสตร์)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหาจุฬา ลวงกรณราช วิทยาลัย	2553 2551	9	9	9	9
3	พระอาทิตย์ อศุคจิตโต	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (พุทธ ศาสตร์)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2552 2541	12	12	12	12
4	พระบุญเสริม ปกสุสโร	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (พุทธ ศาสตร์)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2552 2549	12	12	12	12
5	พระครูใบฎีกา กิจจา สิริจันโท	อาจารย์	-ศน.ม. (พุทธ ศาสนศึกษา) -ศน.บ. (สังคม วิทยาฯ)	ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏ ราชวิทยาลัย	2553 2548	9	9	9	9

3.2.10 อาจารย์พิเศษ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย อ.อ้อมน้อย จ.นครปฐม

ลำดับ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ
1	พ.ต.อ.ดร.ลำดวน ศรีมณี	-Ph.D. (Philosophy & Com. Religion) -M.A. (Prakrit & Jaina Philosophy) -B.A. (Special English)	รองศาสตราจารย์
2	พ.ต.จวน วรรณจันทร์	-ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) -ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	อาจารย์
3	พ.ท.เกรียงไกร เทพนิมิต	-ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -เปรียญธรรม 9 ประโยค	อาจารย์
4	นายจ่านง คันธิก	-M.A. (Philosophy) -ศน.ม. (ศาสนาและปรัชญา) -เปรียญธรรม 9 ประโยค	รองศาสตราจารย์

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา)

ฝึกปฏิบัติในสถานปฏิบัติธรรม หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

4.1.1 มีความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติงานในสถานปฏิบัติธรรม ทัศนสถาน สำนักงานคุมประพฤติ สถานพินิจ เป็นต้น

4.1.2 มีทักษะการทำงานด้านการวางแผน การจัดการ และการติดต่อสื่อสาร

4.1.3 มีการพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรมและการทำงานเป็นทีม

4.2 ช่วงเวลา

การฝึกปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจสำหรับพระนักศึกษ พ.ศ. 2543 และระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยว่าด้วยการปฏิบัติงานสำหรับนักศึกษาคฤหัสถ์ พ.ศ. 2544 สถานที่ปฏิบัติงาน ศาสนสถาน สถานที่ราชการ หน่วยงาน องค์กร มูลนิธิ หรือสถาบันที่ดำเนินการเกี่ยวกับสาธารณะประโยชน์ หน่วยงานอื่นๆ ที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ และสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สังคม ชุมชนและสถานที่ที่

มหาวิทยาลัยกำหนด ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 4 ระยะเวลารวม 270 ชั่วโมง ดังนี้

4.2.1 ฝึกปฏิบัติงานที่สถานปฏิบัติธรรม ทักษสถาน สำนักงานคุมประพฤติ สถานพินิจ และโรงพยาบาล เป็นต้น โดยเฉลี่ยหน่วยกิตละ 45 ชั่วโมง โดยสอนทั้งหมด 6 หน่วยกิต ($45 \times 6 = 270$ ชั่วโมง)

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.00-17.00 น. (หรือเป็นไปตามที่หน่วยงานที่นักศึกษาเข้าฝึกงานจะกำหนด)

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

การทำโครงการ/งานวิจัยเกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา โดยให้มีการดำเนินการดังนี้

5.1.1 นักศึกษาเลือกเรื่องที่น่าสนใจเพื่อทำโครงการวิจัย (กลุ่มวิชาที่มีให้เลือกคือสังคมศาสตร์กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์) พร้อมกับการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา

5.1.2 สืบค้นข้อมูลและจัดทำโครงร่างงานวิจัย

5.1.3 นำเสนอโครงร่างงานวิจัยต่อคณะกรรมการประเมินผลโครงการวิจัย

5.1.4 ดำเนินการทำวิจัย

5.1.5 นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัย

5.1.6 วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานการวิจัย

5.1.7 นำเสนอผลงานวิจัยและตอบข้อซักถาม (สอบ) ต่อคณะกรรมการประเมินผลโครงการวิจัย

5.1.8 ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อคณะฯ

5.1.9 ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการและหรือนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ (หากมี)

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

5.2.1 มีความรู้และทักษะด้านการวิจัย ได้แก่ การสืบค้นข้อมูล การจัดทำโครงร่างงานวิจัย การนำเสนอโครงร่างงานวิจัย การดำเนินการวิจัย การนำเสนอความก้าวหน้างานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลงานวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย และ การตีพิมพ์เผยแพร่รายงานวิจัยในวารสารวิชาการและหรือการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ (หากมี)

5.2.2 มีทักษะการทำงานด้านการวางแผน การบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร การจัดเตรียมสไลด์เพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) เพื่อการนำเสนอและเทคนิคการนำเสนอ

5.2.3 มีการพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรมในการทำวิจัย และการทำงานเป็นทีม

5.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 4

5.4 จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

5.5.1 คณะฯ แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานรายวิชา

5.5.2 ประชุมคณะกรรมการเพื่อเตรียมรายละเอียดและขั้นตอนต่างๆ ของรายวิชา พร้อมจัดทำคู่มือรายวิชา

5.5.3 ชี้แจงรายละเอียดวิชาแก่นักศึกษาพร้อมตอบข้อซักถาม

5.5.4 แนะนำวิธีการสืบค้นข้อมูล วิธีการจัดเตรียมโครงร่างงานวิจัย วิธีการเขียนรายงานผลการวิจัย

<p>การจัดเตรียมสื่อเพาเวอร์พอยต์เพื่อการนำเสนอ และวิธีการนำเสนอ</p> <p>5.5.5 คณะฯ แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการประเมินผลโครงการวิจัย</p> <p>5.5.6 อาจารย์ที่ปรึกษาจัดตารางนัดพบนักศึกษาเพื่อเลือกเรื่องที่จะศึกษา และให้คำปรึกษาต่างๆ เป็นต้น</p> <p>5.6 กระบวนการประเมินผล</p> <p>5.6.1 มีคณะกรรมการประเมินผลโครงการวิจัย ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและกรรมการ ทำหน้าที่ประเมินโครงร่างงานวิจัยว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่างๆที่จะทำให้ได้ผลงานการวิจัยที่ดีและรัดกุม มีความเหมาะสมกับเวลาของนักศึกษา เป็นต้น</p> <p>5.6.2 คณะกรรมการประเมินผลโครงการวิจัยดังกล่าวทำหน้าที่ประเมินความก้าวหน้าของโครงการวิจัย พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น (หากมี)</p> <p>5.6.3 เมื่อนักศึกษาได้เสร็จสิ้นการดำเนินวิจัยและเตรียมรายงานผลการวิจัยแล้ว คณะกรรมการประเมินผลโครงการวิจัยทำหน้าที่ตรวจรายงานฯ และสอบโครงการวิจัย</p> <p>5.6.4 นักศึกษาจะผ่านรายวิชานี้ (c = 60-64) เมื่อคณะกรรมการประเมินผลโครงการวิจัยสรุปความเห็นให้ผ่าน</p>	
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	
<p>1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา</p> <p>ระบุคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่เป็นความคาดหวังหรือเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรนี้ พร้อมทั้งระบุกลยุทธ์หรือกิจกรรมการดำเนินการที่จะส่งผลให้เกิดคุณลักษณะพิเศษดังกล่าว</p>	
คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมการดำเนินการ
1.1 ความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง - รายวิชาโครงการวิจัย ฝึกฝนให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวิจัย - รายวิชาปฏิบัติการต่างๆของคณะฯ ได้มีการแบ่งกลุ่มนักศึกษา และมอบหมายให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน
1.2 ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องคอมพิวเตอร์และห้องสมุดสำหรับให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลต่างๆ - จัดบริการ wireless internet ตามจุดต่างๆ ของคณะฯ และปรัชญา - มีรายวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานฝึกฝนให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูล การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ได้ - ฝึกฝนนักศึกษาจัดเตรียมสื่อเพาเวอร์พอยต์ (Power Point) ในการนำเสนอผลงาน
1.3 ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดโครงการสอนเสริมภาษาอังกฤษ - รายวิชาสัมมนาพระพุทธศาสนาแบ่งกลุ่มนักศึกษาที่ใช้การเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษ

	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกฝนการอ่านวารสารวิชาการภาษาอังกฤษ สอดแทรกตามรายวิชาต่างๆ - มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับมหาวิทยาลัย ต่างประเทศ
<p>1.4 การวางแผนการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การทำงานร่วมกัน มีมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จรรยาบรรณและจริยธรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนการสอนโดยแบ่งนักศึกษาทำงานกัน เป็นกลุ่ม หรือส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานสถาน ปฏิบัติธรรม หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อ เรียนรู้การวางแผนการทำงาน ทำงานร่วมกัน การ ทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรม - มีการสอดแทรกคุณธรรม จรรยาบรรณและ จริยธรรมตามรายวิชาต่างๆ - จัดบอร์ดและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ ส่งเสริมการวางแผนการทำงาน ทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มี คุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรม - มีอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำชั้นคอยดูแล เอาใจใส่ ให้คำแนะนำและคำปรึกษาต่างๆ - นักศึกษามีโอกาสร่วมทำงานบริการให้กับชุมชนใน โครงการต่างๆ
<p>2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</p> <p>1. คุณธรรมและจริยธรรม</p> <p>1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและหรืออาชีพ (2) มีวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (3) มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ <p>1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาเฉพาะ (2) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือในวิชาเรียน <p>1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาต่างๆ ในคณะฯ (2) ประเมินพฤติกรรมโดยเพื่อนนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน (3) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต <p>2. ความรู้</p> <p>2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาพุทธศาสตร์ (2) มีทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานใน สถานการณ์ต่างๆ ได้ (3) มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ๆ ในสาขาวิชา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ แก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชา 	

- (4) ตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับในวิชา ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์
- (5) มีความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) การสอนหลายรูปแบบในรายวิชาตามหลักสูตร ได้แก่ การบรรยาย อภิปราย การนำเสนอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเขียนรายงาน
- (2) การฝึกปฏิบัติ การฝึกงาน การได้ฝึกการทำงานเดี่ยวและเป็นกลุ่ม
- (3) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาต่างๆ ที่คณะฯ จัดขึ้น

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน
- (2) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) สามารถค้นหา ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และการแก้ปัญหาทางวิชาการได้อย่างสร้างสรรค์
- (2) สามารถคิดวิเคราะห์และริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของตนในการแก้ไขปัญหาการทำงานได้
- (3) สามารถวางแผนการทำงานและการบริหารจัดการงานได้

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (2) การให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสัมมนา การทำโครงการวิจัย
- (3) การวางแผนการแก้ไขปัญหาพุทธศาสตร์ในสถานการณ์ปัจจุบัน ในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- (4) การนำเสนอผลงาน เพื่อรับการประเมินผลงาน นำไปสู่การปรับปรุงงานให้ถูกต้อง

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา
- (2) ประเมินผลงานจากการทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสัมมนา การทำโครงการวิจัย
- (3) ประเมินผลจากความสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย
- (4) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม
- (2) ตระหนักในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- (3) มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและสาขาวิชาอย่างต่อเนื่อง

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) การสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป
- (2) การสอนในรายวิชาต่างๆ ตามหลักสูตร โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม

(3) การจัดให้มีรายวิชาฝึกงาน ฝึกภาคสนาม ฝึกประสบการณ์อาชีพ

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไป
- (2) ประเมินผลการเรียนรู้จากรายวิชาต่างๆ ที่มีการส่งเสริมให้ทำงานกลุ่ม
- (3) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต

5. ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขในชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพได้
- (2) มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
- (3) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) คณะศานาและปรัชญา มีวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน รายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์และรายวิชาสถิติเบื้องต้น และสอดแทรกตามรายวิชาต่างๆ
- (2) การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ e-learning และการทดสอบความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน
- (2) ประเมินผลการเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย
- (3) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต

หมวดวิชาเฉพาะ

1. คุณธรรมและจริยธรรม

1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- (1) มีจิตสำนึกและตระหนักศึกษาในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางอาชีพ
- (2) มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (3) มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ

1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- (1) กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กร ปลุกฝังให้นักศึกษาแสดงความเคารพครูอาจารย์ และเคารพกันระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง
- (2) สอดแทรกศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ในการสอนทุกรายวิชา โดยให้ความสำคัญต่อการตรงต่อเวลา ส่งงานภายในเวลาที่กำหนด
- (3) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
- (4) การจัดกิจกรรมหรือฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน เน้นการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบและปฏิบัติตนที่เหมาะสม

1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- (1) จากการตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียน และการส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด
- (2) ประเมินพฤติกรรม การมีวินัย ความพร้อมเพียงในการเข้าร่วมกิจกรรม
- (3) ปริมาณการทุจริตในการสอบ สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

2. ความรู้**2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้**

- (1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาพุทธศาสตร์
- (2) มีทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆ ได้
- (3) มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ๆ ในสาขาวิชา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชา
- (4) ตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับในวิชา ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์
- (5) มีความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) การสอนหลายรูปแบบในรายวิชาตามหลักสูตร ได้แก่ การบรรยาย อภิปราย การนำเสนอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเขียนรายงาน
- (2) การฝึกปฏิบัติ การฝึกงาน การได้ฝึกการทำงานเดี่ยวและเป็นกลุ่ม
- (3) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทั้งในและนอกสถานที่

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน
- (2) ประเมินจากรายงานผลการศึกษาดูงานนอกสถานที่

3. ทักษะทางปัญญา**3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา**

- (1) สามารถค้นหา ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และการแก้ปัญหาทางวิชาการได้อย่างสร้างสรรค์
- (2) สามารถคิดวิเคราะห์และริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของตนในการแก้ไขปัญหาการทำงานได้
- (3) สามารถวางแผนการทำงานและการบริหารจัดการงานได้

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้หลักโยนิโสมนสิการ
- (2) การให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสัมมนา การทำรายงาน และรายงานหน้าชั้นเรียน
- (3) การจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ให้พอเพียงสำหรับการใช้ในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา
- (2) ประเมินผลงานจากการทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสัมมนา การทำรายงาน
- (3) ประเมินผลจากความสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ**

- (1) มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของ

ตนเองและของกลุ่ม

- (2) ตระหนักในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- (3) มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและสาขาวิชาอย่างต่อเนื่อง

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ

รับผิดชอบ

- (1) กำหนดให้ทำงานเป็นกลุ่มโดยให้หมุนเวียนการเป็นหัวหน้ากลุ่มแต่ละครั้ง และผู้รายงาน
- (2) ให้คำแนะนำในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอก
- (3) การจัดให้มีรายวิชาฝึกงาน ฝึกภาคสนาม ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ

รับผิดชอบ

- (1) ประเมินจากการทำรายงานกลุ่ม และการรายงานหน้าชั้นเรียนโดยอาจารย์และนักศึกษา
- (2) ประเมินผลการเรียนรู้จากรายวิชาต่างๆ ที่มีการส่งเสริมให้ทำงานกลุ่ม
- (3) พิจารณาจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา
- (4) ประเมินผลการเรียนรายวิชาฝึกงาน ฝึกประสบการณ์อาชีพ

5. ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ

- (1) มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขในชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพได้
- (2) มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
- (3) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ

สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) มีวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานและเทคโนโลยีสารสนเทศและการเผยแพร่พระพุทธศาสนา นอกจากนี้ยังมีรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์และรายวิชาสถิติเบื้องต้น และสอดแทรกตามรายวิชาต่างๆ
- (2) ฝึกการนำเสนอผลงานโดยเน้นความสำคัญของการใช้ภาษาและบุคลิกภาพ
- (3) มอบหมายงานค้นคว้าองค์ความรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ e-learning การทดสอบความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย

5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการ

ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ

- (1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ การทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน
- (2) ประเมินผลการเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย
- (3) สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษา

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

พิจารณาความเชื่อมโยงของผลการเรียนรู้ของหลักสูตรและของรายวิชา แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตร รับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้าง โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรอง ทั้งนี้ ผลการเรียนรู้ดังตารางที่แนบ มีความหมายดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- (1) มีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและหรืออาชีพ
- (2) มีวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (3) มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ

2. ด้านความรู้

- (1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาพุทธศาสตร์
- (2) มีทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆ ได้
- (3) มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ๆ ในสาขาวิชา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชา
- (4) ตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับในวิชา ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์
- (5) มีความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

3. ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) สามารถค้นหา ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และการแก้ปัญหาทางวิชาการได้อย่างสร้างสรรค์
- (2) สามารถคิดวิเคราะห์และริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของตนในการแก้ไขปัญหาการทำงานได้
- (3) สามารถวางแผนการทำงานและการบริหารจัดการงานได้

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม
- (2) ตระหนักศึกษาในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- (3) มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและอาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขในชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพได้
- (2) มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
- (3) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			2. ด้านความรู้					3. ด้านทักษะทาง ปัญญา			4. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			5. ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป																	
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
-มนุษยกับสังคม	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	●		○	○		○	
รายวิชาเลือกเรียน																	
-สื่อพื้นบ้านกับสุขภาพชุมชน	○		●			○	●		●				●	○		○	
-มนุษยกับเศรษฐกิจ	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	●		○	○	○	○	
-ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย	●	●	○	●	○		●		●	○			●		○		
-การเมืองการปกครองของไทย	●	○	●	●	○		●	○		○	●	●	●			●	
-สันติภาพศึกษา	●	○			●			●		●	○	○	●			○	
-การศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต		○		○		●		●		○	●		●			○	
-ท้องถิ่นศึกษา			●		○		●	○	●	○			●	○	○		
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
-ไทยศึกษา	●	●	○	○	○	●	●	●	●	○		○	●		○	○	

รายวิชาเลือกเรียน																	
-จริยธรรมและทักษะการศึกษา	○	●	○		●		○	●		○	●		●		○		
-วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย		○	●			○	●	●	●	○			●			○	
-การวางแผนชีวิตและครอบครัว	○	●	○		●	○		○		●	○	●		○		○	
-ศิลปนิยม			○	●			○	●	●	○		○		○		○	
-สังคตินิยม			○	●			○	●	●	●	○	●		○		○	
-ดนตรีศึกษา				○			○	○	○	○	○	○	○			○	
-จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน		○	●	○	●			●	○	●		○	●		○		
-หลักปรัชญาและตรรกศาสตร์	●	○		●		○			○	●			●			○	
-พลศึกษากับการศึกษาคุณภาพชีวิต		●	○	○	●		○		○		○	○	●		○		
กลุ่มวิชาภาษา																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
-ภาษาไทย		○	●	●		○			○	●			○	●		○	
-ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1	○	○	○	●		○			○	●		○		●		●	
-ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2	○	○	○	●		●			○	●		○		●		●	
รายวิชาเลือกเรียน																	
-ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ	○	●	●	●		●			○	●	●		○		○		●
-สัทศาสตร์อังกฤษเบื้องต้น	○	○	○	●	○				○	●	○		○		○		●
-ไวยากรณ์อังกฤษ	○	●	○	●	○	●			○	●	○		○		○		●
-การแปลอังกฤษพื้นฐาน	○	●	○	●	○	●			○	○		○		○			●
-ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	○	●	●	●	○	●			○	○	○		○	○	○	○	●
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
-สถิติเบื้องต้น	○	○	○	●		●			○	○		○	○		○	●	○

รายวิชาเลือกเรียน																		
-คณิตศาสตร์พื้นฐาน	●		○	●		●		○		●			●	○	●	○		
-คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน	●		○	●		●		○		○			●	○	●	○	●	
-เทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า		●	○	●	●			○	●			○		●	●	●	●	
-วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม		○	●	●	○	●	○		●	●			○	●	○	●	●	
-มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม		●	●	○	●			○		●		○		●		○		
-การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์		●	○		○		●	●		○	○		●		○	○		
-ชีวิตและสุขภาพ		●	○	○	●		○		○		○	○	●			○		

หมวดวิชาเฉพาะ

1. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- (1) มีจิตสำนึกและตระหนักศึกษาในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางอาชีพ
- (2) มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- (3) มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ

2. ด้านความรู้

- (1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาพุทธศาสตร์
- (2) มีทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์ สามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆ ได้
- (3) มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ๆ ในสาขาวิชา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชา
- (4) ตระหนักศึกษาในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์
- (5) มีความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

3. ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) สามารถค้นหา ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และการแก้ปัญหาทางอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์
- (2) สามารถคิดวิเคราะห์และริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของตนในการแก้ปัญหาการทำงานได้
- (3) สามารถวางแผนการทำงานและการบริหารจัดการงานได้

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม
- (2) ตระหนักศึกษาในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- (3) มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและอาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขในชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพได้
- (2) มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
- (3) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			2. ด้านความรู้					3. ด้านทักษะทาง ปัญญา			4. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			5. ด้านทักษะการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1) หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
-ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	●	●	●		○	○	●	●	○			○	○	○		○	○
-พระไตรปิฎกศึกษา 1	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	○		○	
-พระไตรปิฎกศึกษา 2	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	○		○	
-พระไตรปิฎกศึกษา 3	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●		○	
-พุทธวิถีไทย	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	○		○	○
-ภาษาบาลีเพื่อการศึกษาคัมภีร์พระพุทธศาสนา	○	○	○	●	○		●	○	●	○		○	○	○		○	
-ภาษาสันสกฤตเพื่อการศึกษาคัมภีร์พระพุทธศาสนา	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○		○	○	○		○	
-การปฏิบัติกรรมฐาน	●	●	●	●	○	●	●	●	○	○		●	○	○		○	
รายวิชาเลือกเรียน																	
-พระพุทธศานามหายาน	●	●	●	●	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○		○	○
-ศาสนศึกษา	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	●	○		○	○
-ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	○
-วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○		○	○	○		○	○

รายวิชา	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			2. ด้านความรู้					3. ด้านทักษะทาง ปัญญา			4. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			5. ด้านทักษะการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
-เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●		○	○
-พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	●	●	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●	○	○	○	○
-พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	
-พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	○	○	○		○	
-พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○		○	
-การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		○	
กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
-พุทธปรัชญาเถรวาท	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●		○	
-วิสุทธิมรรค	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●		○	
-พุทธปฏิภาณ	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●		○	
-มิลินทปัญหา	●	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○		○	
-อรรถกถาพระวินัยปิฎก	●	○	○	○	●	●	●			●		●	●	●		○	
-อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก	●	○	○		●	●	●			●		●	●	●		○	
-อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก	●	○	○		●	●	●			●		●	●	●		○	
-ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●		○	○
-ประวัติวรรณคดีบาลี	●	○	○		●	●	○	○	●	●	○	○	○	●		○	

รายวิชา	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			2. ด้านความรู้					3. ด้านทักษะทาง ปัญญา			4. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			5. ด้านทักษะการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
-พุทธจริยศาสตร์	●	○	○		●	●	○	○	●	●	○	○	○	●		○	
-พระวินัยปิฎกศึกษา 1	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○		○	
-พระวินัยปิฎกศึกษา 2	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	○	○		○	
-พระสุตตันตปิฎกศึกษา 1	●	●	●		●	○	●	●	○	●	○	○	●	○		○	
-พระสุตตันตปิฎกศึกษา 2	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○		○	
-พระสุตตันตปิฎกศึกษา 3	●	●	●		○	●	●	○	○	○	○	○	●	●		○	
-พระสุตตันตปิฎกศึกษา 4	●	●	○	○	●	○	●	●	●	●	○	○	●	●		○	
-พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 1	●	○	●		●	○	●	○	●	●	○		●	○		○	
-พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 2	●	●	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○		○	
-ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์		○	○	○	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	○
รายวิชาเลือกเรียน																	
-มงคลสูตรศึกษา 1	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○		○	
-มงคลสูตรศึกษา 2	●	○	●	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○		○	
-ธรรมบทศึกษา 1	●	●	●		●	●	●	○	○	●	●	○	○	○		○	
-ธรรมบทศึกษา 2	●	○	●	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○		○	
-การพัฒนาจิต 1	●	●	●	○	●	○	●	●	○	●	●	●	●	○		○	
-การพัฒนาจิต 2	●	●	●	○	●	○	●	●	○	●	●	●	●	○		○	
-เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	○	●		○	○		○		○		○		○	○	○	○	

รายวิชา	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			2. ด้านความรู้					3. ด้านทักษะทาง ปัญญา			4. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			5. ด้านทักษะการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขการ สื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
-ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	●	●	○	○	○		○		○		○		○	○	○	○	○	
-สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์		○		○		○	○	○		○			○		○	○	○	
-รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	○		○	●		○		●	●	○			○	●	●	○		
-จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
-พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○		○		
-หลักการเผยแผ่และวาทศิลป์	●	○	○	●	○				●	○		●	○	○		○		
-สัมมนาพระพุทธศาสนา	●	●	●		○	○	●	●	○			○	○	○		○		
-ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับรัฐ	○		○	●		○		●	●	○			○	●		○	○	
-พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	●	●	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●	○		○	○	
-ตรรกศาสตร์แนวพุทธ	●	○	○		●	●	○	○	●	●	○	○	○	●		○		
-พระพุทธศาสนามหายาน	●	●	●	●	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○		○		
กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์อาชีพ																		
-การฝึกประสบการณ์อาชีพทางพุทธศาสตร์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	
3) หมวดวิชาเลือกเสรี																		

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

<p>1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554 (ภาคผนวก)</p>
<p>2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดย</p> <p>2.1 เปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนในรายวิชา ซึ่งอาจเป็น ต่างกลุ่ม ต่างชั้นปี ต่างคณะ แล้วแต่กรณี เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงรายวิชา</p> <p>2.2 ทบทวนเนื้อหาวิชาทุกปีการศึกษา โดยอาจพิจารณาร่วมกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน หรือให้เกิดความสัมพันธ์และต่อเนื่อง แล้วแต่กรณี และทบทวนเนื้อหาโดยเทียบกับรายวิชาของสถาบันอื่น หรือเทียบกับตำราหรือบทความทางวิชาการหรือผลการวิจัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาเนื้อหาให้ทันสมัยและมีมาตรฐานทางวิชาการ</p>
<p>3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร</p> <p>3.1 เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554</p> <p>3.2 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ตามประกาศของมหาวิทยาลัย</p> <p>3.3 ต้องเรียนให้ครบหน่วยกิตที่ระบุไว้ตามหลักสูตร ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 และรายวิชาฝึกปฏิบัติงานต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 2.00</p>
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์
<p>1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่</p> <p>1.1 จัดหลักสูตรการอบรมสำหรับอาจารย์ใหม่ซึ่งอาจจัดขึ้นในระดับมหาวิทยาลัยหรือคณะ</p> <p>1.2 การมอบหมายให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน</p> <p>1.3 การชี้แจงและแนะนำหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร</p> <p>1.4 การมอบหมายให้อาจารย์ใหม่ศึกษาค้นคว้า จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอน ในหัวข้อหนึ่งหรือหลายหัวข้อที่อาจารย์ใหม่มีความรู้และถนัด เพื่อทดลองทำการสอนภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหรือประธานหลักสูตร</p> <p>1.5 การกำหนดให้อาจารย์ใหม่เข้าร่วมสังเกตการณ์การสอนของอาจารย์ในหลักสูตร</p>
<p>2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์</p> <p>2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล</p> <p>2.1.1 กำหนดให้อาจารย์ต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ตามความต้องการของอาจารย์ และเป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยมีการเปิดหลักสูตรอบรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ เป็นประจำทุกปี</p> <p>2.1.2 การจัดให้มีการสอนแบบเป็นทีม ซึ่งจะส่งเสริมโอกาสให้อาจารย์ได้มีประสบการณ์การสอนร่วมกับคนอื่น รวมถึงการมีโอกาสได้เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ประสานงาน และผู้ร่วมทีมการสอน</p> <p>2.1.3 การส่งเสริมหรือสร้างโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์ในหลักสูตร หรือทำวิจัยการเรียนการสอนที่สามารถนำไปเผยแพร่ในการประชุมวิชาการ</p>

ที่มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเดียวกันของหลายๆ สถาบัน

2.2 การพัฒนาวิชาการ

2.2.1 การส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมการอบรม การประชุมสัมมนาในสาขาวิชาการที่จัดทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.2.2 การส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ และการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการในสาขาวิชาการอย่างน้อยให้มีผลงานการเขียนหรือการนำเสนอปีละ 1 เรื่อง

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

การจัดการหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งต้องทำหน้าที่ดังนี้

1.1 พัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรและรายวิชาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

1.2 จัดหาและกำหนดอาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตร ที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติตรงตามรายวิชาที่สอน

1.3 จัดตารางการเรียนการสอน ตารางสอบ ตารางการฝึกปฏิบัติ ฝึกภาคสนาม ตามที่กำหนดในหลักสูตร

1.4 ควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ให้มีคุณภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชา

1.5 ส่งเสริมและจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดประชุมวิชาการ การส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการ

1.6 ส่งเสริมและจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามเป้าหมายคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

1.7 ติดตามผลหลักสูตร โดยศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า อาจารย์และนักศึกษาปัจจุบัน

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

คณะศาสนาและปรัชญาจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี จากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากมหาวิทยาลัย โดยมีการจัดแบ่งค่าใช้จ่ายดังนี้ ค่าใช้สอย ตอบแทน ค่าวัสดุ ตำราและสื่อการเรียนการสอน ค่าครุภัณฑ์ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาอาจารย์ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนานักศึกษา และทุนการศึกษา

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะศาสนาและปรัชญา ได้ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยเฉพาะอุปกรณ์การสอนภาคปฏิบัติประกอบด้วยเครื่องมือดังต่อไปนี้

ที่	อุปกรณ์การสอน	จำนวนที่มีอยู่เดิม	จำนวนที่ต้องการในอนาคต
1	เครื่องคอมพิวเตอร์	10 เครื่อง	40 เครื่อง
2	เครื่องโปรเจ็คเตอร์	5 เครื่อง	10 เครื่อง
3	โน้ตบุ๊ก	5 เครื่อง	10 เครื่อง
4	เครื่องขยายเสียง	5 เครื่อง	10 เครื่อง
5	เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	5 เครื่อง	10 เครื่อง

2.2.1 ทรัพยากรที่มีในห้องสมุด

ใช้ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย รวมทั้งห้องสมุดประจำคณะศาสนาและปรัชญาและคณะอื่นๆ ในมหาวิทยาลัย เป็นศูนย์การค้นคว้า ซึ่งมีการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา

2.2.1.1 หนังสือ

2.2.1.1.1 ภาษาไทย จำนวน 100 รายชื่อ

2.2.1.1.2 ภาษาต่างประเทศ จำนวน 40 รายชื่อ

2.2.1.2 วารสาร

2.2.1.2.1 ภาษาไทย จำนวน 5 รายชื่อ

2.2.1.2.2 ภาษาต่างประเทศ จำนวน 2 รายชื่อ

2.2.1.3 ฐานข้อมูลออนไลน์

2.2.1.3.1 ฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiLIS

2.2.1.3.2 www.odi.stou.ac.th

2.2.1.4 การสืบค้นข้อมูลอื่น ๆ

2.2.1.4.1 การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

คณะฯ ได้จัดสรรงบประมาณการดำเนินการต่างๆ ดังนี้

2.3.1 งบประมาณในการจัดซื้อวารสาร หนังสือ ตำรา รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ เข้าห้องสมุดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

2.3.2 เครื่องคอมพิวเตอร์ไว้บริการนักศึกษาจำนวน 30 เครื่องในห้องคอมพิวเตอร์ โดยเปิดทำการทั้งในและนอกเวลาราชการ นอกจากนี้ยังมีเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 10 เครื่องประจำที่ห้องสมุด ซึ่งเปิดทำการทั้งในและนอกเวลาราชการ

2.3.3 งบประมาณการจัดซื้อวัสดุ และครุภัณฑ์เพื่อการเรียนการสอนเป็นประจำทุกปี

2.3.4 จัดหาบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ประจำห้องบรรยายต่างๆ รวมทั้งสิ้น 10 ห้องบรรยาย เป็นประจำทุกปี

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

กระบวนการติดตามและประเมินผลความเพียงพอของตำรา หนังสือ วารสาร ฯลฯ มีวิธีการดังนี้ นักศึกษาแจ้งผ่านอาจารย์ประจำชั้น คณาจารย์แจ้งผ่านหัวหน้ากลุ่มวิชาต่างๆ และพิจารณาในคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ทุกปีการศึกษา

3. การบริหารคณาจารย์**3.1 การรับอาจารย์ใหม่**

การคัดเลือกและรับอาจารย์ใหม่ เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

คณาจารย์ทุกคนในหลักสูตร มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา การทบทวนเนื้อหาวิชา การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน คุณภาพและพฤติกรรมของนักศึกษา การวัดและประเมินผล โดยการจัดให้มีการประชุมอาจารย์ผู้สอน และผู้ร่วมงาน ภาคการศึกษาละอย่างน้อย 4 ครั้ง มีการสื่อสารทาง e-mail, ระบบหนังสือเวียน, โทรศัพท์หรือสื่ออื่นๆ

<p>3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ หลักสูตรมีการเชิญอาจารย์พิเศษที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน</p>						
<p>4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน 4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาตรี 4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนของหลักสูตรนี้ ดำเนินการโดยการให้เข้ารับการฝึกอบรม การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การดูงาน การทำวิจัยร่วมกับอาจารย์และตีพิมพ์ผลงานวิจัยและหรือนำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการการผลิตผลงานทางวิชาการ เช่น ทำหนังสือคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การสอนต่างๆ เป็นต้น</p>						
<p>5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา 5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่นๆ แก่นักศึกษา คณะศาสนาและปรัชญามีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ประจำรายวิชา ให้แก่นักศึกษาทุกคน เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเรียนและอื่นๆ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาหนึ่งคนต่อนักศึกษาประมาณ 10 คน และอาจารย์ประจำรายวิชารายวิชาละ 1 คน คณะศาสนาและปรัชญาจัดให้มีการนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาอย่างเป็นทางการภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง แต่มีการพบปะระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประจำรายวิชา กับนักศึกษาได้ตลอด ทั้งที่มีการนัดล่วงหน้าหรือไม่ได้นัด ทุกครั้งที่มีการประชาสัมพันธ์หรือต้องการสื่อสารกันหรือขอคำแนะนำปรึกษาหารือ</p> <p>5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา การอุทธรณ์ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2554 (ภาคผนวก)</p>						
<p>6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต การศึกษาความต้องการของตลาดงาน สังคม และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ดำเนินการดังนี้</p> <p>6.1 การสำรวจความต้องการของตลาดงานและผู้ใช้บัณฑิต ก่อนการปรับปรุงหลักสูตรทุกรอบ 5 ปี 6.2 การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ทุกรอบการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตร</p>						
<p>7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานของหลักสูตร เป็นไปตามระบบการประเมินผลการจัดการหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการทุกสิ้นปีการศึกษาโดยมีเกณฑ์การประเมิน 16 ตัวบ่งชี้ดังนี้</p>						
	ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1.	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	×	×	×	×	×
2.	มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	×	×	×	×	×
3.	มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ	×	×	×	×	×

	มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา					
4.	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
5.	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	×	×	×	×	×
6.	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดในมคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	×	×	×	×	×
7.	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		×	×	×	×
8.	อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	×	×	×	×	×
9.	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	×	×	×	×	×
10.	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	×	×	×	×	×
11.	ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0				×	×
12.	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					×
13.	นักศึกษาอย่างน้อยร้อยละ 95 ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางพุทธศาสตร์				×	×
14.	บัณฑิตที่ไ้ทำงานทำได้รับเงินเดือนเริ่มต้นไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนด					×
15.	บัณฑิตไ้ทำงานทำหลังสำเร็จการศึกษาแล้วภายใน 1 ปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80					×
16.	บัณฑิตมีความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนา อย่างน้อย สอบได้นักธรรมชั้นตรีหรือธรรมศึกษาชั้นตรี					×
	ตัวบ่งชี้บังคับ (ข้อที่)	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
	ตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวม (ข้อ)	9	10	10	12	16

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

1.1.1 การประชุมร่วมของอาจารย์ในกลุ่มวิชาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ขอคำแนะนำ ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์หรือเพื่อนร่วมงาน

1.1.2 การแลกเปลี่ยนโดยสนทนากับนักศึกษา เพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนในช่วงของการเรียนแต่ละรายวิชา

1.1.3 การประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เปรียบเทียบพัฒนาการหรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการใช้กลยุทธ์การสอนที่แตกต่างกัน

1.1.4 การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประเมินภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา

1.1.5 การประเมินรายวิชาออนไลน์ของสำนักศึกษาทะเบียนและประมวลผล

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาทุกภาคการศึกษา ตามระบบของคณะฯและมหาวิทยาลัย

การประเมินการสอนของอาจารย์โดยหัวหน้าภาควิชา หรือเพื่อนร่วมงาน ตามระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของอาจารย์/พนักงานสายผู้สอน

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 การประเมินหลักสูตร โดยนักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์ เพื่อนำข้อมูลมาทบทวนและปรับปรุงการจัดการแผนการเรียนการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชาที่อาจซ้ำซ้อน ไม่ทันสมัยยาก/ง่ายเป็นต้น

2.2 การประเมินหลักสูตรโดยศิษย์เก่า เพื่อติดตามผลการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรไปใช้ในการทำงาน

2.3 การประเมินผลโดยผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตที่จบจากหลักสูตรนี้

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประเมินผลการจัดการหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามระบบการประเมินผลการจัดการหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทุกสิ้นปีการศึกษา มีเกณฑ์การประเมินประกอบด้วย 12 ตัวบ่งชี้ของสกอ. และอีก 4 ตัวบ่งชี้ของมหาวิทยาลัย รวมเป็น 16 ตัวบ่งชี้ ตามดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาอย่างน้อย 1 คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยโดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการครบ 5 ข้อ ตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	มีการดำเนินการครบ 12 ข้อ ตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพ การศึกษา เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยทุก ๆ 3 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

4.1 อาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ผู้สอนนำผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ผู้บังคับบัญชา และหรือเพื่อนร่วมงานแล้วแต่กรณีมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ

4.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์นำผลประเมินตามระบบการจัดการหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการทุกสิ้นปีการศึกษามาทบทวนและวิเคราะห์พร้อมนำเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขในจุดที่มีข้อบกพร่อง สำหรับปีการศึกษาถัดไป

4.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์นำผลการประเมินภาพรวมของหลักสูตรโดยนักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์โดยศิษย์เก่าและโดยผู้ใช้บัณฑิต เพื่อทบทวนและพิจารณาในการนำไปแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนดในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

โครงสร้างหลักสูตรเดิมเปรียบเทียบกับหลักสูตรปรับปรุง
ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง
หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์

ก. หน่วยกิตตลอดหลักสูตร หมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะ/กลุ่มวิชาศาสนา

โครงสร้างหลักสูตรเดิม พ.ศ. 2549	โครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554	เหตุผลในการปรับปรุง
หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์	หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์	ตามประกาศของกระทรวงศึกษาเรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549 และประกาศมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเรื่องการกำหนดชื่อปริญญาและอักษรย่อชื่อปริญญาในสาขาวิชาหน้า 31-34 เล่ม 124 ราชกิจจานุเบกษา 14 สิงหาคม 2550
ตลอดหลักสูตร 132 หน่วยกิต	ตลอดหลักสูตร 139 หน่วยกิต	เพิ่มเติมหน่วยกิตและเพิ่มสังเขปรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษทุกรายวิชา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	คงเดิมทุกกลุ่มวิชาและทุกรายวิชา
หมวดวิชาเฉพาะ/กลุ่มวิชาศาสนา 30 หน่วยกิต	หมวดวิชาเฉพาะ/กลุ่มวิชาศาสนา 30 หน่วยกิต	คงเดิมทุกรายวิชา

ข. หมวดวิชาเอก วิชาบังคับ 66 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรเดิม พ.ศ. 2549	โครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554	เหตุผลในการปรับปรุง
หมวดวิชาเอก 51 หน่วยกิต	หมวดวิชาเอก 66 หน่วยกิต	เพิ่มหน่วยกิตและเพิ่มสังเขปรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษทุกรายวิชา
วิชาบังคับ/เอก 33 หน่วยกิต	วิชาบังคับ/เอก 57 หน่วยกิต	เพิ่มหน่วยกิต
พุทธปรัชญาเถรวาท 3(3-0-6)	พุทธปรัชญาเถรวาท 3(3-0-6)	คงเดิม
พระพุทธรูปศาสนนามหายาน 3(3-0-6)	-	ปรับเป็นวิชาเลือก
วิสุทธิมรรค 3(3-0-6)	วิสุทธิมรรค 3(3-0-6)	คงเดิม
พุทธปฎิภาณ 3(3-0-6)	พุทธปฎิภาณ 3(3-0-6)	คงเดิม
พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 3(3-0-6)	-	ปรับเป็นวิชาเลือก

อรรถกถาพระวินัยปิฎก	3(3-0-6)	อรรถกถาพระวินัยปิฎก	3(3-0-6)	คงเดิม
อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก	3(3-0-6)	อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก	3(3-0-6)	คงเดิม
อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก	3(3-0-6)	อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก	3(3-0-6)	คงเดิม
ธรรมพาทย์ภาษาอังกฤษ 1	3(3-0-6)	-		ปรับออก
ธรรมพาทย์ภาษาอังกฤษ 2	3(3-0-6)	-		ปรับออก
พุทธจริยศาสตร์	3(3-0-6)	พุทธจริยศาสตร์	3(3-0-6)	คงเดิม
		ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เพิ่มใหม่
		ประวัติวรรณคดีบาลี	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก
		ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก และเปลี่ยนชื่อรายวิชาและ สังเขปรายวิชา
พระวินัยปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	พระวินัยปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก
พระวินัยปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)	พระวินัยปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก
พระสุตตันตปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก
พระสุตตันตปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก
พระสุตตันตปิฎกศึกษา 3	3(3-0-6)	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 3	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก
พระสุตตันตปิฎกศึกษา 4	3(3-0-6)	พระสุตตันตปิฎกศึกษา 4	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก
พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก
พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)	พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก

ค. หมวดวิชาเอก วิชาเลือก

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554		เหตุผล
18 หน่วยกิต		9 หน่วยกิต		-
มงคลสูตรศึกษา 1	3(3-0-6)	มงคลสูตรศึกษา 1	3(3-0-6)	คงเดิม
มงคลสูตรศึกษา 2	3(3-0-6)	มงคลสูตรศึกษา 2	3(3-0-6)	คงเดิม
ธรรมบทศึกษา 1	3(3-0-6)	ธรรมบทศึกษา 1	3(3-0-6)	คงเดิม

ธรรมบทยศึกษา 2	3(3-0-6)	ธรรมบทยศึกษา 2	3(3-0-6)	คงเดิม
การพัฒนาจิต 1	3(3-0-6)	การพัฒนาจิต 1	3(3-0-6)	คงเดิม
การพัฒนาจิต 2	3(3-0-6)	การพัฒนาจิต 2	3(3-0-6)	คงเดิม
มีลินทปัญหา	3(3-0-6)	-		ปรับเป็นวิชาเอก
ประวัติวรรณคดีบาลี	3(3-0-6)	-		ปรับเป็นวิชาเอก
เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	คงเดิม
ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	คงเดิม
สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	คงเดิม
รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	คงเดิม
จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	คงเดิม
พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน	3(3-0-6)	พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน	3(3-0-6)	คงเดิม
หลักการเผยแผ่และวาทศิลป์	3(3-0-6)	หลักการเผยแผ่และวาทศิลป์	3(3-0-6)	คงเดิม
สัมมนาพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	สัมมนาพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	คงเดิม
ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับรัฐ	3(3-0-6)	ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับรัฐ	3(3-0-6)	คงเดิม
ระเบียบวิธีวิจัย	3(3-0-6)	-		ปรับจากวิชาเลือกเป็นวิชาเอก และเพิ่มเติมสังเขปรายวิชาเป็นระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์
พุทธตรรกวิทยา	3(3-0-6)	ตรรกศาสตร์แนวพุทธ		ปรับจากวิชาเอกเป็นวิชาเลือก เปลี่ยนชื่อวิชา
		พระพุทธศาสนามหายาน	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเอกเป็นวิชาเลือก
		พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3(3-0-6)	ปรับจากวิชาเอกเป็นวิชาเลือก

ง. กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต

หลักสูตรปรับปรุง 2549	หลักสูตรแก้ไขเพิ่มเติม 2554	เหตุผล
	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางพระพุทธศาสนาโดยเน้นการฝึกงานด้านพุทธศาสตร์	เป็นกลุ่มวิชาเพิ่มเข้ามาใหม่ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

-	ในสถานปฏิบัติธรรม องค์การภาครัฐ และเอกชนโดยเน้นการให้คำปรึกษาการวิเคราะห์ การให้แนวคิดในการดำเนินชีวิตเพื่อให้มีทัศนคติต่อโลกได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง 7(315)	
---	--	--

จ. กลุ่มวิชาโทพุทธศาสตร์ 15 หน่วยกิต

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554	เหตุผล
15 หน่วยกิต		กลุ่มวิชาโทที่เคยมีในหลักสูตรเดิม ปรับหน่วยกิตที่เคยเป็นวิชาโท 15 หน่วยกิตขึ้นเป็นวิชาเอก 15 หน่วยกิต เพื่อให้การเรียนแต่ละสาขาวิชาเอกมีความเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะด้านของตนเอง
บังคับ 12 หน่วยกิต พุทธปรัชญาเถรวาท 3(3-0-6) วิสุทธิมรรค 3(3-0-6) พุทธจริยศาสตร์ 3(3-0-6) ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์ 3(3-0-6)	ไม่มี	
เลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาที่ยังไม่เคยเรียนในรายวิชาเอก รายวิชาโท และต้องไม่ซ้ำกับรายวิชาที่ได้เรียนมาแล้ว	ไม่มี	
หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วโดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาฯ	หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วโดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาฯ	คงเดิม

ภาคผนวก

เอกสารแนบหมายเลข 1 ประวัติ ผลงานทางวิชาการ การวิจัย หรือการแต่งตำราและภาระการสอน
ของอาจารย์

เอกสารแนบหมายเลข 2 ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. 2554

เอกสารแนบหมายเลข 3 รายงานคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร